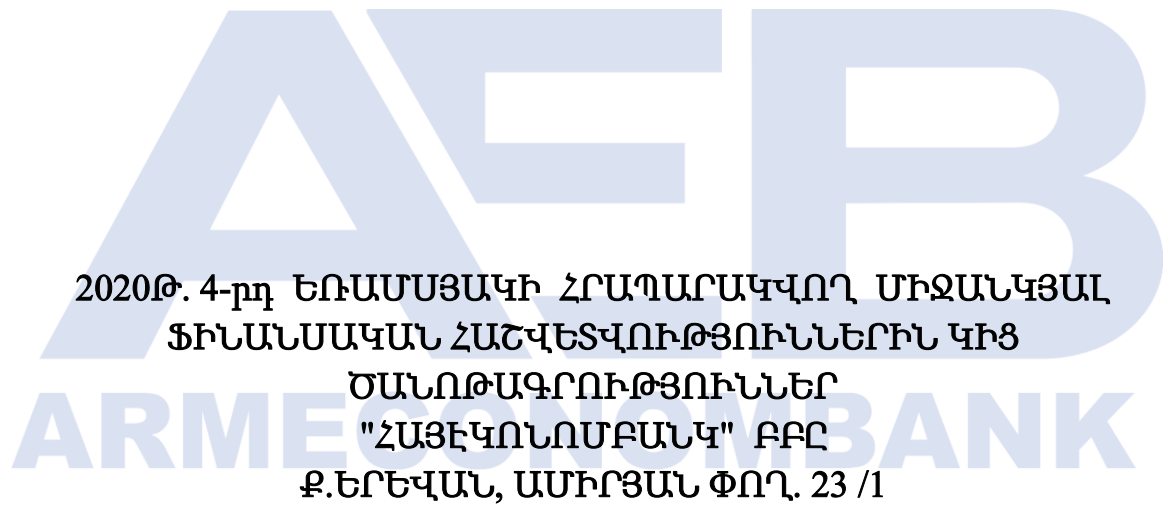

Հայաստանի Հանրապետության
կենտրոնական բանկի խորհրդի 2007
թվականի հուլիսի 10-ի թիվ 205 Ն
որոշմամբ հաստատված հավելված 5

2020թ. 4-րդ ԵՌԱՄՍՅԱԿԻ ՀՐԱՊԱՐԱԿՎՈՂ ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ
ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԿԻՑ
ԾԱՆՈԹԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ
Ք.ԵՐԵՎԱՆ, ԱՄԻՐՅԱՆ ՓՈՂ. 23 /1

Ծանոթագրություն 1. "Իրավական դաշտ և կորպորատիվ կառավարում"

Իրավական դաշտ.

"ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 1991 թվականին ԽՍՀՄ Բնակարկային հայկական Հանրապետական բանկի (1991-1993թթ. "Հայպետարբանկ" ՓԲԸ) հիման վրա և 1995թ. վերակազմավորվել է որպես բաց բաժնետիրական ընկերության՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N 1 արտոնագրային համարով:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և թվով 30 մասնաճյուղերը գտնվում են Երևանում, 22 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր մարզերում և 1 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք.Երևան, Ամիրյան 23/1:

Բանկի հիմնական գործունեությունը.

Հանդիսանալով ունիվերսալ ֆինանսավարկային կառույց՝ "ՀԱՅԷԿՈՆՈՍԲԱՆԿ" ԲԲԸ իր հաճախորդներին առաջարկում է բանկային ծառայությունների ընդգրկում փաթեթ: Բանկի ակտիվային գործառնությունների գերակշռող մասը բաժին է ընկնում վարկային գործունեությանը: Բանկը վարկավորում է երկրի տնտեսության համարյա բոլոր ճյուղերը՝ պայմանավորված ներկայացվող ծրագրի ռիսկայնությամբ և հեռանկարով: Բանկն ակտիվ գործունեություն է ծավալել միջազգային վարկավորման ծրագրերով վարկավորման ուղղությամբ: Բանկը տրամադրում է ինչպես առևտրային, այնպես էլ սպառողական, հիփոթեքային վարկեր:

Գործարար միջավայրը

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Բացի դրանից, տնտեսական պայմանները շարունակում են սահմանափակել գործառնությունների ծավալները ֆինանսական շուկաներում, և ֆինանսական գործիքների իրական արժեքները կարող են չհամապատասխանել իրականացրած գործարքներին: Հետագա տնտեսական զարգացման հիմնական խոչընդոտը տնտեսական և ինստիտուցիոնալ զարգացման ցածր մակարդակն է՝ զուգակցված տարածաշրջանային անկայունությամբ, կենտրոնացված տնտեսական հենքով և միջազգային տնտեսական ճգնաժամի ազդեցությամբ:

Միջազգային տնտեսական ճգնաժամը հանգեցրեց ՀՀ համախառն ներքին արդյունքի, ինչպես նաև արտերկրից դրամային փոխանցումների կրճատմանը, ինչից Հայաստանի տնտեսությունը գտնվում է մեծ կախման մեջ:

Գորպորատիվ կառավարում

Բանկի կառավարման մարմիններն են՝ Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովը՝ որպես բանկի կառավարման բարձրագույն մարմին, Բանկի Խորհուրդը, Բանկի Վարչությունը և Գործադիր տնօրենը:

Բանկի խորհրդի կառուցվածքը և կազմը

Բանկի Խորհրդի նախագահ

Ս. Սուքիասյան

Բանկի Խորհրդի անդամներ

Ռուբեն Հայրապետյան

Արամ Մելիքյան

Լուիզա Պետրոսյան

Վահագն Խաչատրյան

Հրանտ Սուվարյան

Պեր Ֆիշեր

Բանկի տնօրինության կառուցվածքը և կազմը

Գործադիր տնօրեն Ա. Խաչատրյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ռ. Բադալյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Օ. Զիչյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Առաքելյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Մանրիկյան

Գործադիր տնօրենի տեղակալ՝ Ա. Փիլոսյան

Գլխավոր հաշվապահ՝ Մ. Պողոսյան

Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ՝ Հ. Ավետիսյան

Իրավաբանական վարչության պետ՝ Վ. Ջհանգիրյան

Բանկի սեփականության կառուցվածքը և բաժնետերերի/մասնակիցների քանակը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում

Բանկի կանոնադրական կապիտալը 31.12.2020թ. դրությամբ կազմում է 25,955,663 հազ. ՀՀ դրամ: Այն ներառում է 1,883,333 սովորական բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 10,400 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով և 424,600 արտոնյալ բաժնետոմս, յուրաքանչյուրը 15,000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Նշանակալից մասնակիցներ

Սուքիասյան Մարիբեկ Ալբերտի	27.86%
Սուքիասյան Խաչատուր Ալբերտի	16.02%
Սուքիասյան Էդուարդ Ալբերտի	10.67%
Սուքիասյան Ռոբերտ Ալբերտի	17.09%

Բանկի ղեկավարների վարձատրության քաղաքականությունը

Բանկում ղեկավարների վարձատրության հատուկ քաղաքականություն չի կիրառվում: Ղեկավար անձանց վարձատրությունը կատարվում է խորհրդի կողմից հաստատված հաստիքացուցակի հիման վրա:

Բանկի արտաքին աուդիտին վճարները

Բանկի արտաքին աուդիտն իրականացնող անձը հաստատվում է Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովի կողմից՝ Բանկի խորհրդի ներկայացմամբ, իսկ արտաքին աուդիտն իրականացնող անձի վարձատրության չափը հաստատվում է Բանկի խորհրդի կողմից:

Ծանոթագրություն 2. "Հաշվապահական քաղաքականությունը"

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և ներկայացումը

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում և ներկայացվում են համաձայն ՀՀ օրենսդրության և ենթաօրենսդրական ակտերի՝ Հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտների խորհրդի կողմից հրապարակված Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտերի և վերջինի պատրաստման և ներկայացման սկզբունքների, ստանդարտների կիրառման ուղեցույցների և ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից ընդունված իրավական ակտերի: Ֆինանսական հաշվետվությունները հիմնված են Բանկի հաշվառման գրանցումների վրա: Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացվում են ՀՀ դրամով՝ հազարների ճշտությամբ: Ֆինանսական հաշվետվությունների առումով հաշվետու տարի է համարվում հունվարի 1-ից դեկտեմբերի 31-ը ներառյալ ընկած ժամանակահատվածը:

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվում են իրական արժեքի սկզբունքի հիման վրա ֆինանսական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների ու պարտավորությունների, ինչպես նաև վաճառքի համար մատչելի ակտիվների համար, բացառությամբ այն ակտիվների, որոնց իրական արժեքը հնարավոր չէ որոշել: Այլ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները, ինչպես նաև ոչ ֆինանսական ակտիվներն ու պարտավորությունները հաշվառվում են պատմական արժեքով:

Բանկում ֆինանսական հաշվետվությունները (բացառությամբ դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվության) պատրաստվում են հաշվեգրման սկզբունքին համապատասխան:

Եկամուտների և ծախսերի հիմնական տեսակների ճանաչումը

Տոկոսային եկամուտներն ու ծախսերը բոլոր տոկոսաբեր ֆինանսական գործիքների համար, բացառությամբ շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող գործիքների, ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես "տոկոսային եկամուտ" և "տոկոսային ծախս" օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Օվերդրաֆտների, օվերնայթների, վարկային գծերի, թղթակցային հաշիվների, բանկային հաշիվների, ցպահանջ ավանդների դիմաց տոկոսների հաշվեգրումն իրականացվում է գծային եղանակով, եթե Բանկը չի կարող կանխատեսել այդ ակտիվների ապագա դրամական հոսքերը: Արժեգրկված վարկերի տոկոսների հաշվեգրումը չի դադարեցվում: Եթե ֆինանսական ակտիվի կամ նմանատիպ ֆինանսական ակտիվների խմբի հաշվեկշռային արժեքը նվազում է արժեգրկումից կորուստների պատճառով, տոկոսային եկամուտը շարունակում է ճանաչվել՝ կիրառելով սկզբնական արդյունավետ տոկոսադրույքը՝ նոր հաշվեկշռային արժեքի նկատմամբ:

Բանկի տույժերի և տուգանքների գծով ստացվելիք գումարները հաշվեգրվում են եկամուտներին յուրաքանչյուր օր: Հաշվեգրվող գումարի չափի հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը:

Բանկի կողմից տույժերի և տուգանքների գծով վճարվելիք գումարները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը:

Վարկերի տրամադրման համար գանձվող վճարները (համապատասխան ծախսերի հետ միասին) հետաձգվում են՝ ճշգրտելով տվյալ վարկի արդյունավետ տոկոսադրույքը: Այլ եկամուտներն ու ծախսերը, մասնավորապես՝ վարձավճարները, գովազդային, շենքի պահպանման, տեխնիկական սպասարկման պարտավորությունները, ինչպես նաև փոխադրամիջոցների օգտագործած վառելիքի ծախսային պարտավորությունները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են հաշվեգրման սկզբունքով ծառայությունների մատուցման ընթացքում՝ հիմք ընդունելով համապատասխան պայմանագիրը կամ նախորդ ժամանակաշրջանի վճարումները: Ընդ որում, ոչ տոկոսային ծախսերի գծով, հաշվեգրումները ամսական մինչև 10,000 դրամ կազմելու դեպքում կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը, իսկ 10,000 դրամից ավելի դեպքում՝ օրական: Բանկը աշխատակիցների արձակուրդային վճարների գծով ծախսերի կուտակումը կատարում է յուրաքանչյուր օր:

Հիմնական միջոցների (այդ թվում՝ ֆինանսական վարձակալությամբ ստացված), վարձակալված հիմնական միջոցներին ուղղված կապիտալ ներդրումների և ոչ նյութական ակտիվների գծով ամորտիզացիոն հատկացումներն սույն Քաղաքականությամբ սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը: Շահագործումից դուրս հիմնական միջոցների գծով ամորտիզացիոն հատկացումները Բանկի վարչության կողմից սահմանված չափերով իրականացվում են յուրաքանչյուր օր և ճշգրտվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը:

Շահաբաժինները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են հաշվեգրման սկզբունքի համաձայն՝ դրանց հայտարարման պահին:

Արտարժույթային գործառնությունների հաշվառում

Արտարժույթով կատարված գործարքները վերահաշվարկվում են գործառնական արժույթով՝ գործարքի օրվա փոխարժեքով: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվի դրությամբ միջին փոխարժեքը: Արտարժույթային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս: Արտարժույթով արտահայտված ոչ դրամային ակտիվները և պարտավորությունները, որոնք ներկայացված են սկզբնական արժեքով, փոխարկվում են դրամի գործարքի օրվա դրությամբ սահմանված փոխարժեքներով:

Արտարժույթի առքի և վաճառքի փոխարժեքները սահմանվում են հաշվի առնելով ՀՀ միջբանկային շուկայում ձևավորված փոխարժեքների մեծությունը, առաջարկի և պահանջարկի ծավալները ՀՀ տարածքում, այլ գործոններ (շուկայի ուսումնասիրության հիման վրա կատարված կանխատեսումներ, ֆորս-մաժորային պայմաններ և այլն): Արտարժույթի փոխարժեքները սահմանելիս նշված գործոններից բացի, հիմք են

ընդունվում նաև տվյալ պահին արտարժույթի միջազգային շուկայում ձևավորված այլ համակարգերում արտացոլված փոխարժեքները:

Հարկային հաշվառում

Շահութահարկի, ավելացված արժեքի հարկի, եկամտային հարկի, անշարժ գույքի հարկի և փոխադրամիջոցների գույքահարկի, պարտադիր կուտակային կենսաթոշակային վճարումների գծով հաշվառումը տարվում է ՀՀ հարկային օրենսգրքին համապատասխան:

Հաշվետու տարվա շահութահարկը բաղկացած է ընթացիկ և հետաձգված հարկերից: Ընթացիկ շահութահարկի գումարը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջներին համաձայն՝ յուրաքանչյուր օրվա համար հաշվեգրվում է շահութահարկի պարտավորությունը հարկային շահույթի նկատմամբ (հաշվի առած "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն եկամուտներից չնվազեցվող ծախսերը) և յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրվա դրությամբ այն ճշգրտվում է:

Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհանումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված հարկային ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, բացառությամբ այն հարկերի, որոնց գծով գործառնությունների արդյունքները ճանաչվել են սեփական կապիտալում, ինչի դեպքում հարկերը նույնպես ճանաչվում են սեփական կապիտալում: Հետաձգված հարկը ճանաչվում է յուրաքանչյուր եռամսյակի վերջին աշխատանքային օրը:

Շահութահարկի գծով հետաձգված հարկային ակտիվները և պարտավորությունները հաշվանցվում են, երբ Բանկը՝

- ունի ճանաչված ընթացիկ հարկային ակտիվների և պարտավորությունների գումարների հաշվանցելու իրավաբանորեն ամրագրված իրավունք.
- մտադիր է կամ հաշվարկն իրականացնել զուտ հիմունքով, կամ իրացնել ակտիվը և մարել պարտավորությունը միաժամանակ.
- հետաձգված հարկային ակտիվը և հետաձգված հարկային պարտավորությունը վերաբերում են շահութահարկին, որը գանձվում է նույն հարկային մարմնի կողմից յուրաքանչյուր ապագա ժամանակաշրջանում, որի ընթացքում ակնկալվում է հետաձգված հարկային պարտավորությունների և ակտիվների զգալի գումարների մարում կամ փոխհատուցում:

Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Բանկի կանխիկ դրամական միջոցների փաստացի ներհոսքի (մուտքագրումը) և կամ արտահոսքի (ելքագրումը) ձևակերպումը կատարվում է արժույթների անվանական արժեքով, Բանկի կողմից ընդունված դրամարկղային գործառնությունները կանոնակարգող կարգով, ինչպես նաև այլ կարգերով և իրավական ակտերով նախատեսված և պատշաճորեն կազմված վճարահաշվարկային փաստաթղթերի հիման վրա:

Դրամական միջոցների հոսքերի մասին հաշվետվությունը կազմվում է անուղղակի մեթոդով:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ կենտրոնական բանկում պահվող միջոցներից (բացառությամբ ԱրՔա վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված գումարների) և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկ կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի:

Ֆինանսական գործիքներ

ՖՀՄՍ 9 «Ֆինանսական գործիքներ» ստանդարտն ուժի մեջ է մտել 2018թ. հունվարի 1-ին և կիրառելի է այդ ամսաթվից հետո սկսվող հաշվետու ժամանակաշրջանների համար: Բանկը կիրառել է նոր ստանդարտը՝ ճանաչելով անցման կուտակային ազդեցությունը հաշվետու տարվա սկզբի չբաշխված շահույթում և առանց համեմատական տեղեկատվությունը վերահաշվարկելու: Ճանաչում.:

Բանկը ֆինանսական ակտիվը կամ ֆինանսական պարտավորությունն իր ֆինանսական վիճակի մասին հաշվետվությունում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ: Ֆինանսական ակտիվների կանոնավոր կերպով գնումները կամ վաճառքները հաշվառվում են գործարքի ամսաթվի դրությամբ:

Դասակարգում և չափում.

ՖՀՄՍ 9-ի համաձայն բոլոր պարտքային ֆինանսական ակտիվները, որոնք չեն համապատասխանում բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգվում են որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող: Բացառապես հիմնական գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին համապատասխանող պարտքային ֆինանսական ակտիվների համար սկզբնական ճանաչման ժամանակ դասակարգումն որոշվում է բիզնես մոդելի հիման վրա, որի համաձայն այդ գործիքները կառավարվում են .

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու նպատակով, չափվում են ամորտիզացված արժեքով,

գործիքները, որոնք պահվում են պայմանագրով նախատեսված դրամական հոսքերը ստանալու և վաճառքի նպատակով, չափվում են իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով,

այլ նպատակով պահվող գործիքները, ներառյալ առևտրային ֆինանսական ակտիվները, գնահատվում են իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով:

Սկզբնական ճանաչման ժամանակ բաժնային ֆինանսական ակտիվները պետք է դասակարգվեն որպես իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ որոշում է կայացվել, առանց հետագայում վերանայելու

իրավունքի, դրանք դասակարգել որպես իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող բաժնային գործիքներից ողջ իրացված և չիրացված շահույթն ու վնասը, բացառությամբ շահաբաժինների, ճանաչվում են այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, առանց շահույթում կամ վնասում հետագա վերադասակարգման:

Ֆինանսական պարտավորությունները դասակարգվում են, որպես հետագայում ամորտիզացված արժեքով չափվող՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, բացառությամբ իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող դասակարգված ֆինանսական պարտավորությունների:

Այն ակտիվները, որոնք մինչև ստանդարտի ընդունվելը չափվել են իրական արժեքով, ստանդարտի կիրառումից հետո շարունակվել են չափվել իրական արժեքով:

Պարտքային արժեթղթերը, որոնք 31.12.2017թ. դրությամբ դասակարգված են եղել որպես վաճառքի համար մատչելի, ՖՀՄՍ 9-ով կդասակարգվեն իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող, քանի որ Բանկը ակնկալում է ոչ միայն այդ ակտիվները պահել պայմանագրային դրամական հոսքերը հավաքագրելու համար, այլ նաև համեմատաբար հաճախակիորեն իրականացնել էական գումարով վաճառքներ:

Բանկը կարող է արժեթղթերի պորտֆելի մի մասը Բանկի Վարչության որոշման հիման վրա դասակարգել որպես ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ:

Քանի որ վարկերը բավարարել են բացառապես մայր գումարի և տոկոսների վճարման չափանիշին, դրանք նոր ստանդարտի կիրառումից հետո կշարունակվեն չափվել ամորտիզացված արժեքով:

Հետագա չափման հետևանքով առաջացած շահույթ և վնաս.

Ֆինանսական ակտիվներից առաջացած շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է հետևյալ կերպ.

իրական արժեքով՝ շահույթի կամ վնասի միջոցով չափվող ֆինանսական գործիքի գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, դրանց տոկոսագումարները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է կապիտալում՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքներում, մինչև որ նշված ակտիվն ապաճանաչվում է և այդ պահին կուտակված շահույթը կամ վնասը, որը նախկինում ճանաչվել էր կապիտալում, ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում: Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների գծով տոկոսները ճանաչվում են շահույթում կամ վնասում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը,

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների գծով շահույթը կամ վնասը ճանաչվում է շահույթում կամ վնասում, երբ ֆինանսական ակտիվը կամ պարտավորությունն ապաճանաչվում է կամ արժեզրկվում է, ինչպես նաև ամորտիզացիայի հաշվարկի ընթացքում:

Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական ակտիվն այն դեպքում, երբ ֆինանսական ակտիվից առաջացող դրամական միջոցների հոսքերի նկատմամբ պայմանագրային իրավունքները կորցնում են իրենց ուժը կամ երբ փոխանցում է ֆինանսական ակտիվն այնպիսի գործարքում, որում փոխանցվում են ֆինանսական ակտիվի սեփականության հետ կապված ըստ էության բոլոր ռիսկերն ու օգուտները, կամ որում Բանկը չի պահպանում ֆինանսական ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը: Բանկն ապաճանաչում է ֆինանսական պարտավորությունը, երբ պայմանագրային պարտականությունները

կատարվում են, կամ չեղյալ են համարվում, կամ ուժը կորցնում են:

Ածանցյալ ֆինանսական գործիքները ներառում են սվոպերը, ֆորվարդները, ֆյուչերսները, օպցիոնները: Ածանցյալ գործիքների սկզբնական ճանաչումն իրականացվում է ածանցյալ պայմանագրի կնքման օրը գործող իրական արժեքով: Հետագայում ածանցյալ գործիքները վերաչափվում են իրական արժեքով: Բոլոր ածանցյալ գործիքները հաշվառվում են որպես ակտիվ՝ դրական իրական արժեքի դեպքում, և որպես պարտավորություն՝ բացասական իրական արժեքի դեպքում: Ածանցյալ գործիքների իրական արժեքի փոփոխությունները ճանաչվում են անմիջապես շահույթում կամ վնասում:

Հետգնման պայմանագրեր

Հետգնման պայմանագրերը Բանկի կողմից օգտագործվում են իր առևտրային գործունեության և դրամական միջոցների ընթացիկ կառավարման շրջանակներում: Նշված պայմանագրերը հաշվառվում են որպես ֆինանսական գործառնություններ:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես գրավով ապահովված ֆինանսավորման գործարքներ, որի դեպքում արժեթղթերն արտացոլվում են ֆինանսական վիճակի հաշվետվությունում, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրերով վաճառված արժեթղթերը հաշվառվում են որպես առևտրական նպատակներով պահվող կամ վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր, իսկ այդ պայմանագրերով ստացված միջոցները գրանցվում են պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ կամ պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ հոդվածներում:

Հետգնման պայմանագրով ձեռքբերված արժեթղթերի դիմաց տրամադրված գումարները գրանցվում են պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ կամ հաճախորդներին տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ հոդվածներում:

Արժեթղթերի գնման և վաճառքից առաջացած եկամուտը կամ ծախսը իրենից ներկայացնում է տոկոսային եկամուտ կամ ծախս, որոնք հաշվեգրվում են համապատասխան հետգնման պայմանագրերի գործողության ժամկետների ընթացքում:

Վարձակալություն

Վարձակալության պայմանագրով որոշակի փոխհատուցման դիմաց վարձակալին է փոխանցվում ակտիվի օգտագործման իրավունքը համաձայնեցված ժամկետի ընթացքում:

Բանկի կողմից հաշվառումն իրականացվում է համաձայն ՖՀՄՍ 16-ի:

Բանկը վարձակալության ժամկետի սկզբում ճանաչում է օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը և ապագա վարձավճարների գծով համապատասխան պարտավորությունը հաշվեկշռում (բացառություն են կազմում կարճաժամկետ վարձակալությունը և ցածրարժեք ակտիվների վարձակալությունը):

Օգտագործման իրավունքով ակտիվը սկզբնապես չափվում է սկզբնական արժեքով, որն իր մեջ ներառում է՝

վարձակալության գծով պարտավորության սկզբնական արժեքը,

արդեն կատարված վճարումները՝ նվազեցնելով ստացված գեղչերը,
վարձակալի կողմից իրականացված գործարքի գծով սկզբնական ուղղակի ծախսումները,
ակտիվի ապատեղակայման, տեղափոխման, վերականգնման աշխատանքների հետ կապված ծախսումները:

Օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվի սկզբնական արժեքի մեջ չեն ներառվում վարձակալված ակտիվի բարելավման գծով ծախսումները:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը սկզբնապես չափվում է այդ ամսաթվի դրությամբ չվճարված ապագա վարձակալական վճարների ներկա արժեքով՝ կիրառելով վարձակալի կողմից լրացուցիչ փոխառու միջոցներ ներգրավելու միջին տոկոսադրույքը:

Վարձակալության գծով պարտավորությունը հավասար է հետևյալ բաղադրիչների հանրագումարի ներկա արժեքին՝

ֆիքսված վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

ինդեքսից կամ գործակցից կախված փոփոխական վճարումներ վարձակալության ժամկետում,

երաշխավորված մնացորդային արժեք կամ ձեռքբերման սպասվող գին, եթե կա նման օպցիա և դրա իրագործումը գրեթե հաստատ է,

վաղաժամկետ դադարեցման տույժ, եթե դա հաշվի է առնվել վարձակալության ժամկետը որոշելիս:

Սկզբնական ճանաչումից հետո օգտագործման իրավունքով ստացված ակտիվը պետք է չափվի սկզբնական արժեքով՝

նվազեցնելով կուտակված մաշվածությունը, որը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի վարձակալության ժամկետի ընթացքում,

ճշգրտելով պայմանագրային պարտավորությունների վերանայումից առաջացած տարբերությունների չափով:

Վարձակալության մեկնարկից հետո վարձակալության գծով պարտավորությունը չափվում է՝ ավելացնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վարձակալության գծով պարտավորության տոկոսի արտացոլման համար,

նվազեցնելով հաշվեկշռային արժեքը՝ վճարված վարձակալական վճարների արտացոլման համար,

վերագնահատելով հաշվեկշռային արժեքը՝ պայմանագրային պայմանների փոփոխության արտացոլման համար:

Ստանդարտի ընդունումը հանգեցրել է Բանկի կողմից նախկին բոլոր գործառնական վարձակալությունների հետ կապված (բացառությամբ որպես ցածրարժեք դասակարգված կամ 12 ամսից պակաս մնացորդային վարձակալության ժամկետ ունեցող) օգտագործման իրավունքով ակտիվների և դրա հետ կապված վարձակալության գծով պարտավորությունների ճանաչմանը:

Նոր ստանդարտը կիրառվել է՝ օգտագործելով առաջընթաց մոտեցումը: Բանկը որոշել է օգտագործման իրավունքով ակտիվի արժեքի մեջ չներառել նախնական ուղղակի ծախսումները այն գործառնական վարձակալության պայմանագրերի համար, որոնք գործել են ՖՀՄՄ 16-ի սկզբնական կիրառման ամսաթվին (2019 թվականի հունվարի 1-ին): Այս ամսաթվի դրությամբ օգտագործման իրավունքով ակտիվները Բանկը չափում է մնացորդային վարձակալական վճարների ներկա արժեքով, որը գեղչված է՝ օգտագործելով սկզբնական կիրառման ամսաթվի դրությամբ լրացուցիչ փոխառու միջոցների ներգրավման տոկոսադրույքը՝ բացառելով ցանկացած կանխավճարային կամ հաշվեգրված վարձակալության վճարները, որոնք գոյություն ունեն անցման ամսաթվին:

Ֆինանսական ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստ

Բանկը ակտիվների դասակարգումը և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացնում է ՀՀ օրենսդրության պահանջների համաձայն և Բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ վարկերի և դեբիտորական պարտքերի դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման" կանոնակարգով:

Հրապարակվող ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման ժամանակ կատարվում են պահուստների ճշգրտումներ համաձայն ՖՀՄՄ-ների:

ՖՀՄՄ 9-ի համաձայն՝

Վարկային պորտֆելի պահուստի ձևավորումը ենթադրում է վարկային ռիսկի գնահատում՝ վարկային պորտֆելի ենթապորտֆելների ժամանակային շարքերի վարքագծի և դրանց վրա ազդող մակրոտնտեսական գործոնների հիման վրա: Գնահատականների տրման համար կիրառվում է "staging" (վարկերի դասակարգումը ըստ ժամկետանց օրերի):

Յուրաքանչյուր ենթապորտֆելի պահուստի չափը որոշվում է հետևյալ բանաձևի միջոցով՝

$$\text{ՊԱՀՈՒՍ} = \text{ՄՆԱՑՈՐԴ} * \text{EAD} * \text{PD} * \text{LGD}$$

որտեղ՝

ՄՆԱՑՈՐԴ - տվյալ վարկային ենթապորտֆելի մնացորդային գումարը,

EAD – (exposure-at-default) գործակից, որի միջոցով ճշգրտվում է ենթապորտֆելի մնացորդային արժեքը,

PD – (probability of default) հավանականություն, թե տվյալ ենթապորտֆելի որ մասն է հակված դեֆոլտի, որտեղ դեֆոլտը համարժեք է 90+ օր ժամկետանց օրերին,

LGD – (loss-given-default) վնասի բերված արժեք՝ ըստ էֆֆեկտիվ տոկոսադրույքի, երբ վարկը դառնում է դեֆոլտ:

Հաշվարկվում են EAD30 և EAD90 գործակիցներ համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար՝ ըստ առանձնացված ենթապորտֆելների:

Վարկերի պահուստի գնահատականի հաշվարկման համար առանձնացվում են PD12Month և PDLifetime համապատասխանաբար Stage 1 և Stage 2 դասում գտնվող վարկերի համար:

Պետական պարտատոմսերի պորտֆելի պահուստի ձևավորումը կատարվում է հաշվի առնելով Moody's վարկանշային գործակալության կողմից Հայաստանին տրված PD և LGD գործակիցները:

Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ հաշվառվում են սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով: Արտարժույթով ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական

բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների սկզբնական արժեքը որոշվում է համաձայն ՖՀՄՍ 38-ի "Ոչ նյութական ակտիվ"՝ ակտիվի մշակման փուլում, եթե հնարավոր է ցուցադրել ներստեղծված ակտիվի համապատասխանությունը ՖՀՄՍ-ով առաջադրված պայմաններին: Ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի սկզբնական արժեքը որոշվում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին համապատասխան:

Ոչ նյութական ակտիվի միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ համակարգչային ծրագրեր, լիցենզիաներ և վստահագրեր, հեղինակային իրավունքներ և այլն) իրականացվում է Գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման նշանակությունից և նպատակից:

Ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվի սկզբնական արժեքը ներառում է ՖՀՄՍ-ով սահմանված ծախսերը: Ընդ որում, սկզբնական արժեքում կարող են ներառվել միայն այն ծախսումները, որոնք կատարվել են այն հաշվետու եռամսյակում, որի ընթացքում ճանաչվում է տվյալ ակտիվը:

Ոչ նյութական ակտիվի վրա կատարված հետագա ծախսումները, որոնք համաձայն ՖՀՄՍ-ի պահանջների կարող են ավելացվել ոչ նյութական ակտիվի արժեքին, հաշվառվում են որպես կապիտալ ներդրումներ և ավելացվում են տվյալ ակտիվի արժեքին Բանկի Վարչության որոշմամբ:

Ոչ նյութական ակտիվների յուրաքանչյուր միավորի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշում է Բանկը՝ ելնելով ՖՀՄՍ-ով սահմանված չափանիշներից: Մասնավորապես, ներստեղծված համակարգչային ծրագրերի ամուրտիզացիայի ժամկետը որոշելու համար հաշվի է առնվում շուկայում տվյալ պահին առկա նմանատիպ նպատակային նշանակություն ունեցող ծրագրերի օգտակար ծառայության ժամկետի մասին տեղեկատվությունը, Բանկում նախկինում գործող նմանատիպ ծրագրերի փաստացի օգտակար ծառայության ժամկետը, ՖՀՄՍ-ով նախատեսված այլ չափանիշներ:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է ամուրտիզացիայի հաշվարկման գծային մեթոդը:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիայի ժամանակաշրջանը և ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդը սահմանվում է ՖՀՄՍ-ի համաձայն, կնքված պայմանագրի գործողության ժամկետում, իսկ այդ ժամկետի բացակայության կամ դրա որոշման անհնարինության դեպքում ոչ նյութական ակտիվը ենթակա չէ ամուրտիզացիայի: Ամուրտիզացիայի հաշվարկման մեթոդի փոփոխությունն իրականացվում է Բանկի Խորհրդի կողմից սույն Քաղաքականության մեջ համապատասխան փոփոխություն կատարելու միջոցով:

Ոչ նյութական ակտիվների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա:

Ֆինանսական հաշվետվություններում ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվների վերաբերյալ ՖՀՄՍ-ով պահանջվող տեղեկատվության բացահայտումն իրականացվում է առանձին:

Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիան հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Ոչ նյութական ակտիվների ամուրտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույթը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցների միավորը, որը համապատասխանում է ակտիվի ճանաչման չափանիշներին, սկզբնապես չափվում է իր սկզբնական արժեքով (ինքնարժեքով)՝ ՀՀ դրամով, բացառությամբ շենքերի, որոնք հաշվառվում են վերագնահատված արժեքով: Արտարժույթով ձեռք բերված հիմնական միջոցները գրանցվում են ձեռք բերման օրվա դրությամբ ՀՀ կենտրոնական բանկի կողմից հրապարակվող միջին փոխարժեքով և հետագայում՝ փոխարժեքի փոփոխման դեպքում չեն վերագնահատվում:

Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, հարկերը, ներառյալ ԱԱՀ-ի գումարները, ներկրման տուրքերը, պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած գեղջ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Ձեռք բերված հիմնական միջոցների միավորի հաշվառման նպատակով՝ արժեքի չափումը, ճանաչումը, հետագա ծախսումները, վերագնահատումները և դուրսգրումները կատարվում են ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, ինչպես նաև Բանկի ներքին ակտերով:

Հիմնական միջոցների միավորի վերագրումը ՀՀ տարածքում գործող բանկերի, վարկային կազմակերպությունների, ներդրումային ընկերությունների, ներդրումային ֆոնդերի և ներդրումային ֆոնդերի կառավարիչների հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանով և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգով սահմանված այս կամ այն դասին (օրինակ՝ գույք և գրասենյակային սարքավորումներ, կապի և հաղորդակցման միջոցներ, հաշվողական, համակարգչային և ավտոմատ կառավարման այլ տեխնիկա, փոխադրամիջոցներ և այլն) իրականացվում է գլխավոր հաշվապահի մեթոդական ցուցումների հիման վրա՝ ելնելով տվյալ միավորի օգտագործման ժամկետից, նշանակությունից և նպատակից:

Հիմնական միջոցները ներկայացվում են սկզբնական արժեքի և կուտակված մաշվածության տարբերությամբ՝ հաշվի առնելով արժեզրկումից կուտակված կորուստը: Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետի ընթացքում: 2018թ. հունվարի 1-ից Բանկը սահմանում է հետևյալ օգտակար ծառայության ժամկետները՝

	Ժամկետ (տարիներ)	տոկոսադրու յք (%)
Շենքեր, շինություններ	50	2
Համակարգիչներ	5	20
Տրանսպորտային միջոցներ	8	12.5
Այլ հիմնական միջոցներ՝ կապի միջոցներ, UPS մարտկոցներ, բանկոմատներ, գույք-գրասենյակային սարքավորումներ և այլն	8	12.5
Այլ համակարգչային տեխնիկա՝ տպող բազմաֆունկցիոնալ սարքեր (պրինտեր, սկաներ, պատճենահանող սարքեր), POS տերմինալներ, մոդեմներ	3	33.3
Ցանցային սարքեր	5	20
Մինչև 50,000 դրամ արժողությամբ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	մինչև տվյալ տարվա ավարտը	

Մինչև 2013թ-ի հունվարի 1-ը շահագործման մեջ եղած հիմնական միջոցների մաշվածությունը, կապված օգտակար ծառայությունների ժամկետների վերանայման հետ, հաշվարկվում է հետևյալ կերպ. հիմնական միջոցների հաշվեկշռային արժեքը (սկզբնական արժեքից հանած կուտակված մաշվածությունը) բաշխվում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդով՝ նոր սահմանված օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետում: Վերջինս իրենից ներկայացնում է 2013թ-ի հունվարի 1-ից սահմանվող օգտակար ծառայության ժամկետի և շահագործման անցնելու ամսաթվից մինչև 2013թ. հունվարի 1-ը ընկած ժամանակահատվածի տարբերություն:

01.01.2013թ.-ից հետո ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց սկզբնական արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել 20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց սկզբնական արժեքի 1%-ի չափով:

Մինչև 01.01.2013թ. ձեռքբերված հիմնական միջոցների համար սահմանվում է մնացորդային արժեք, որը կազմում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 0.1%-ը, սակայն ոչ ավել

20 000 դրամ, բացառությամբ շենքերի և փոխադրամիջոցների, որոնց մնացորդային արժեքը սահմանվում է նրանց հաշվեկշռային արժեքի 1%-ի չափով :

Հիմնական միջոցների մաշվածությունը հաշվարկվում է "Հարկային օրենսգրքի" համաձայն: Հիմնական միջոցների տվյալ խմբի ամորտիզացիոն տարեկան տոկոսադրույքը սահմանվում է Բանկի Խորհրդի որոշմամբ:

Հողի համար մաշվածություն չի հաշվարկվում:

Հիմնական միջոցների ընթացիկ վերանորոգման և պահպանման հետ կապված ծախսումները ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում են որպես ծախս դրանց կատարման պահին:

Այն ծախսումները, որոնք բարձրացնում են հիմնական միջոցի միավորի շահագործման արդյունավետությունը սկզբնապես գնահատված նորմատիվային ցուցանիշների համեմատ, ճանաչվում են որպես կապիտալ բնույթի ծախսումներ և ավելացվում են ակտիվի սկզբնական արժեքին: Նշված ծախսումներն ամորտիզացվում են կիրառելով գծային մեթոդը՝ համապատասխան ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում, եթե դրանք չեն գերազանցում տվյալ տարվա (հիմնական միջոցի տվյալ միավորի արժեքին նշված ծախսումները ավելացնելու տարվա) հունվարի 1-ի դրությամբ հիմնական միջոցի մնացորդային արժեքը, հակառակ դեպքում ամորտիզացվում են օգտակար ծառայության ամբողջ ժամկետի ընթացքում:

Հիմնական միջոցի դուրսգրումից կամ իրացումից առաջացած արդյունքը որոշվում է որպես ակտիվի իրացումից զուտ մուտքերի և հաշվեկշռային արժեքի տարբերություն և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչվում է որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի հիմնական միջոցների իրական (շուկայական) արժեքի էական տատանման (ֆինանսական տարվա ընթացքում 25%) դեպքում դրանք վերագնահատվում են Բանկի Խորհրդի որոշման հիման վրա: Վերագնահատումն իրականացվում է համապատասխան լիցենզիա ունեցող անկախ կազմակերպության կողմից: Վերագնահատման արդյունքները Բանկի հաշվապահական հաշվեկշռում և ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում արտացոլվում են ՖՀՄՍ-ով սահմանված կարգով: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճը հաշվեգրվում է չբաշխված շահույթին Բանկի կողմից ակտիվն օգտագործելու ընթացքում՝ մաշվածության հաշվարկմանը զուգընթաց: Ընդ որում, հաշվեգրվող գումարի մեծությունը որոշվում է ակտիվի վերագնահատված հաշվեկշռային արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության և ակտիվի սկզբնական արժեքի հիման վրա հաշվարկված մաշվածության միջև եղած տարբերությամբ: Վերագնահատման արդյունքում առաջացած աճի հաշվեգրումը չբաշխված շահույթին ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի արտացոլվում:

Վարձակալված հիմնական միջոցների վրա ուղղված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով ակտիվի օգտակար ծառայության մնացորդային ժամկետի ընթացքում: Վարձակալված շենքերի վրա կատարված կապիտալ բնույթի ծախսումները կապիտալացվում և ամորտիզացվում են գծային հիմունքով 20 տարվա ընթացքում:

Բանկի հիմնական միջոցներում կապիտալ ներդրումների գծով ձևավորված ակտիվները չեն ամորտիզացվում:

Պաշարներ

Բանկի պաշարները ընդգրկում են՝

- արագամաշ առարկաները,
- ապրանքները, ներառյալ գրավի բռնագանձման արդյունքում Բանկի սեփականությանն անցած ապրանքները,
- նյութերը և օժանդակ միջոցները, որոնք պետք է օգտագործվեն Բանկի գործունեության ընթացքում:

Արագամաշ առարկաներին են վերաբերում այն ակտիվները, որոնց ծառայության ժամկետը չի գերազանցում մեկ տարին:

Պաշարները չափվում են ինքնարժեքից և իրացման գուտ արժեքից նվազագույնով:

Պաշարների ինքնարժեքի որոշման ժամանակ Բանկը ընդունում և կիրառում է "Առաջինը մուտք՝ առաջինը ելք" ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը: ԱՄԱԵ (ՖԻՖՈ) բանաձևը ենթադրում է, որ պաշարների միավորները, որոնք գնվել են առաջինը, ելքագրվում են առաջինը և, հետևաբար միավորները, որոնք մնում են պաշարներում հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում, վերջին գնվածներն են: Արագամաշ առարկաների արժեքը ծախսագրվում է շահագործման հանձնելու պահին:

Հաշվարկներ բանկի և մասնաձյուղերի միջև

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի փոխադարձ հաշիվները համադրվում են յուրաքանչյուր օր՝ ծրագրային եղանակով ստացվող հաշվետվության միջոցով: Համադրման արդյունքում հայտնաբերված սխալներն ուղղվում են տվյալ օրվա ընթացքում:

Հաշվապահական հաշվեկշիռ կազմելիս Բանկի գլխավոր գրասենյակի և նրա մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները պարտադիր գրոյացվում են:

Բանկի գլխավոր գրասենյակի և մասնաձյուղերի միջև հաշվարկների հաշիվները ենթակա են փակման շաբաթական կտրվածքով:

Բաժնետիրական կապիտալ և հետ գնված բաժնետոմսեր

Սովորական բաժնետոմսերը ներառված են սեփական (ընդհանուր) կապիտալում: Սովորական բաժնետոմսերի գծով շահաբաժինները արտացոլվում են սեփական կապիտալում այն ժամանակաշրջանում, երբ դրանք հայտարարվում են: Ընթացիկ տարվան վերաբերվող շահաբաժինները, որոնց վճարումը հայտարարվել է հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, բացահայտվում են հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցող իրադարձությունների ծանոթագրությունում: Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթը հաշվարկվում է բաժնետոմսերի տիրապետողներին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթը հարաբերելով տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թվին:

Որոշակի դեպքերում և համաձայն ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգի Բանկը կարող է հետ գնել իր բաժնետոմսերը: Այս դեպքում վճարված փոխհատուցումը նվազեցվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալից և ներկայացվում է որպես հետգնված բաժնետոմսեր մինչև վերջինների իրացումը: Նշված բաժնետոմսերը հետագայում վաճառվելու դեպքում ստացված ցանկացած փոխհատուցումը ներառվում է սեփական (ընդհանուր) կապիտալում:

Ներդրողների կողմից սովորական բաժնետոմսերի ձեռքբերման համար վճարված գնի և անվանական արժեքի միջև եղած դրական տարբերությունը ճանաչվում է սեփական կապիտալում որպես արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով էմիսիոն եկամուտ:

Ներգրավված միջոցներ

Ներգրավված միջոցները, որոնք ներառում են Կառավարության և Կենտրոնական բանկի, այլ ֆինանսական կազմակերպությունների և հաճախորդների հաշիվները, թողարկված արժեթղթերը և ստորադաս փոխառությունները, սկզբնապես ճանաչվում են ստացված միջոցների իրական արժեքով՝ հանած գործառնությունների գծով ուղղակի ծախսերը: Սկզբնական ճանաչումից հետո ներգրավված միջոցները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Պահուստներ, պայմանական ակտիվներ և պարտավորություններ

Պայմանական պարտավորությունները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում: Սակայն պայմանական պարտավորությունները չեն բացահայտվում, երբ դրանց մարման նպատակով տնտեսական օգուտներ մարմնավորող միջոցների արտահոսքի հնարավորությունը շատ փոքր է:

Պայմանական ակտիվները չեն ճանաչվում ֆինանսական հաշվետվություններում, այլ բացահայտվում են ծանոթագրություններում, երբ դրանց հետ կապված տնտեսական օգուտների ներհոսքը հավանական է դառնում:

Համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ

Բանկը օրենսդրությամբ նախատեսված դեպքերում պատրաստում է համախմբված ֆինանսական հաշվետվություններ ՖՀՄՍ-ի և ՀՀ կենտրոնական բանկի խորհրդի կողմից հաստատված "Հայաստանի Հանրապետության տարածքում գործող բանկերի կողմից Հայաստանի Հանրապետության կենտրոնական բանկ ներկայացվող համախմբված հաշվետվությունների կազմման կարգ"-ի համաձայն:

Սեզմենտային հաշվետվություններ

Բանկն օգտագործում է բիզնես-սեզմենտների (ըստ ֆիզիկական անձանց, կազմակերպություններին և մատուցվող բանկային ներդրումային ծառայությունների) տեղեկատվությունը որպես առաջնային ներկայացման ձև: Աշխարհագրական սեզմենտները հանդիսանում են երկրորդային ներկայացման ձև:

Թողարկված պարտքային արժեթղթեր

Թողարկված պարտքային արժեթղթերը սկզբնապես ճանաչվում են իրական արժեքով, որն իրենից ներկայացնում է դրանց դիմաց ստացված փոխհատուցման իրական արժեքը՝ գտված գործարքի հետ կապված ծախսումներով: Հետագայում թողարկված պարտքային արժեթղթերը չափվում են ամորտիզացված արժեքով և ցանկացած տարբերություն, որը առաջանում է ստացված գուտ փոխհատուցման և մարվող գումարների միջև, արտացոլվում է եկամուտների և ծախսերի հաշվետվությունում տվյալ արժեթղթերի շրջանառության ժամանակահատվածում՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը:

Համադրելի տեղեկատվություն

Անհրաժեշտության դեպքում համադրելի թվերը ճշգրտվում են՝ ընթացիկ տարվա հետ համադրելիության ապահովման նպատակով:

Հաշվապահական հաշվառման ամսաթվից հետո տեղի ունեցող դեպքեր

Ֆինանսական տարվա վերջին աշխատանքային օրվա վիճակով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո, եթե անհրաժեշտություն է առաջանում կատարելու համապատասխան ճշգրտումներ՝ նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ, կատարվում են հետևյալ դեպքերում՝ Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, էական սխալներ, որոնք հայտաբերվել են աուդիտորական կազմակերպության կողմից և հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո տեղի ունեցած ճշգրտող դեպքերն արտացոլելու նպատակով:

Բանկի սեփական ուժերով էական սխալներ հայտնաբերելու դեպքում, եթե էական սխալի գումարը կախված է տվյալ գործարքի կամ հողվածի չափից և բնույթից, և հաշվեկշռում արտացոլված ցուցանիշները էական չեն փոփոխվելու, և եթե այդ տեղեկատվության չբացահայտելը չի ազդելու օգտագործողների կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների տվյալների հիման վրա կայացվող տնտեսական որոշումների վրա, ապա նախորդ տարվա վերջին օրվա ամսաթվով կազմված հաշվապահական հաշվեկշռի մեջ փոփոխություններ չեն կատարվում:

Եթե Բանկի տարեկան ֆինանսական հաշվետվությունները սահմանված կարգով հրապարակելուց հետո առաջանում կամ հայտնաբերվում են էական սխալներ, ապա նման դեպքերում ճշգրտումներ չեն կատարվում և համարվում է, որ նման տեղեկատվության վերաներկայացումն անիրագործելի է:

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Դեկտեմբեր 2020թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ծանոթություններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (ստուգված)
1				
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	42,583,657	44,050,205
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ		443	51,728
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	13,861,019	14,189,783
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	10,175,600	6,222,111
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	9,402	7,522
1.5.1	Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		515,568	479,397
1.6	Հաճախորդների տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	16	194,529,341	176,106,613
1.7	Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	17	4,316,855	4,846,699
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	39,384,619	20,180,825
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ		2,315,795	590,116
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,712,169	10,902,317
1.10.1	Ոչ նյութական ակտիվներ	20	581,733	525,828
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	2,092,205	1,359,929
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,012,682	1,169,453
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		322,091,088	280,682,526
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	42,994,491	45,909,492
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	62,554,371	36,707,938
2.3	ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր	22.2	10,151,725	9,306,047
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	38,125,044	25,623,028
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	112,495,412	113,366,878
2.6	Ստորադրաս փոխառություն	23.1	1,311,068	719,787
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		1,212,106	390,244
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	6,185,733	4,452,356
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	4,267	9,313
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	500,593	433,668
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	680,572	922,445
2.12	Պահուստներ	30	35,218	100,560
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,674,091	1,422,777
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,851,074	1,860,284
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		279,775,765	241,224,817
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	25,955,663	25,635,343
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		180,180	
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,275,000	3,105,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		3,049,109	5,241,704
3.4	Զբաղիված շահույթ (վնաս)		9,855,371	5,475,662
	Ընդամենը՝ կապիտալ		42,315,323	39,457,709
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		322,091,088	280,682,526

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Դեկտեմբեր 2020թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Բ.Երևան, Ամիրջյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	6,687,060	25,856,320	6,035,111	21,254,908
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(3,551,793)	(13,045,869)	(3,048,172)	(10,946,133)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,135,267	12,810,451	2,986,938	10,308,775
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	744,114	2,571,012	697,674	2,483,631
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(266,571)	(831,400)	(190,682)	(627,209)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ		477,543	1,739,612	506,992	1,856,422
Եկամուտ շահաբաժիններից		-	-	-	1,462
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	1,562,689	3,849,964	592,474	2,198,181
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	89,495	343,884	129,644	302,155
Գործառնական եկամուտներ		5,264,994	18,743,911	4,216,048	14,666,995
Զուտ մասհանումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(701,014)	(648,673)	406,295	(359,636)
Ընդհանուր վարչական ծախսեր	8	(2,155,215)	(7,638,112)	(651,877)	(6,114,516)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(680,532)	(2,764,110)	(1,848,922)	(3,694,567)
Գործառնական շահույթ		1,728,233	7,693,016	2,121,545	4,498,276
Շահույթ/ (վնաս) մինչև հարկումը		1,728,233	7,693,016	2,121,545	4,498,276
Շահութահարկի գծով ծախս (վոլյումիստուցում)	11	(343,342)	(1,969,997)	(519,669)	(1,172,233)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,384,891	5,723,019	1,601,875	3,326,043

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Ս. Պողոսյան

Միջանկյալ հաշվետվություն
 Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
 31 Դեկտեմբեր 2020թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթագրություն	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդող ֆինանսական տարվա համադրելի ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք					
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումներ		(3,066,143)	(2,697,936)	746,680	533,005
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		6,630	109,445	(218,519)	(173,887)
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո			7,725	83,724	478,115
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ վերագնահատումների գծով շահութահարկ		551,906	485,628	(70,918)	(28,183)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		(2,507,607)	(2,095,137)	540,967	809,050
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		(1,122,717)	3,627,882	2,142,842	4,135,093

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2021 թ. Հունվարի 15

Սեփական կապիտալի տարրերի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան		Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	Գլխավոր պահուստ	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	Ոչ ընթացիկ ակտիվների վերագնահատումներից օգուտներ	Զրաշխված շահույթ/վնաս	Ընդամենը	Ընդամենը կապիտալ
	Կանոնադրական կապիտալ	Ջուտ գումարը							
Հոդվածներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ֆինանսական տարվա համադրելի միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (I սյույունակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2019թ. (ստուգված)	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317
ՖՀՄՍ-ի փոփոխության արդյունքում առաջացած պահուստների գումար	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Վերահաշվարկված մնացորդը	22,266,343	22,266,343	-	3,000,000	1,501,220	3,055,334	3,190,420	33,013,317	33,013,317
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	3,369,000	3,369,000	-	-	-	-	-	3,369,000	3,369,000
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	330,935	478,115	3,326,042	4,135,092	4,135,092
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,059,700)	(1,059,700)	(1,059,700)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	105,000	-	(123,900)	18,900	-	-
Մասնաձևումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	105,000	-	-	(105,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	(123,900)	123,900	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31.12.2019թ. (ստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
					0	0	0	0	0

Ընթացիկ տարվա միջանկյալ ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից աճողական) (II սյույունակ)									
Մնացորդ ֆինանսական տարվա սկզբում առ 01/01/2020 (ստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Վերահաշվարկված մնացորդը	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,832,155	3,409,549	5,475,662	39,457,709	39,457,709
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) հետ գործարքներ բաժնետոմսերի (բաժնեմասերի) գծով, այդ թվում՝	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Ներդրումներ կանոնադրական կապիտալում և կանոնադրական կապիտալի այլ աճ	785,200	785,200	180,180	-	-	-	-	965,380	965,380
Զտեղաբաշխված բաժնետոմսեր	(464,880)	(464,880)	-	-	-	-	-	(464,880)	(464,880)
Համապարփակ եկամուտ	-	-	-	-	(2,102,861)	7,724	5,723,019	3,627,882	3,627,882
Շահութաբաժիններ	-	-	-	-	-	-	(1,270,769)	(1,270,769)	(1,270,769)
Ներքին շարժեր, այդ թվում՝	-	-	-	170,000	-	(97,458)	(72,542)	-	-
Մասնաձևումներ գլխավոր պահուստին	-	-	-	170,000	-	-	(170,000)	-	-
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճի նվազում	-	-	-	-	-	-	(97,458)	97,458	-
Մնացորդ միջանկյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020 (չստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,275,000	(270,706)	3,319,815	9,855,370	42,315,322	42,315,322

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ.Պողոսյան

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
31 Դեկտեմբեր 2020թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Ծանոթություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (ստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տարվա շահույթ		5,723,019	3,326,043
<i>Ճշգրտումներ</i>			
Շահութահարկի գծով ծախս		1,969,997	1,172,233
Տոկոսակիր ակտիվների արժեզրկումից վնաս		648,673	334,698
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		1,519,519	1,426,953
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(4,655)	(5,057)
Արտարժույթի փոխարկումից զուտ օգուտ		(824,496)	(676,385)
Շահույթ/վնասով վերնաշափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական		719,134	347,491
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող		(2,220,879)	(765,247)
Այլ եկամուտ		838,847	135,118
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական ներհոսք նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		8,369,159	5,295,847
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպություններից		(886,392)	(1,098,335)
Հակահարձ հետզմանան պայմանագրեր		(3,989,576)	(2,341,684)
Հաճախորդներին տրված վարկեր		(25,279,351)	(43,469,640)
Այլ ակտիվներ		196,131	561,445
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(1,387,112)	
Հետզմանան պայմանագրեր		12,520,188	5,110,728
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ		(5,025,275)	17,538,661
Այլ պարտավորություններ		(243,537)	860,756
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ նախքան հարևանում		(15,725,765)	(17,542,222)
Վճարված շահութահարկ		(896,630)	(1,019,147)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված զուտ դրամական միջոցներ		(16,622,395)	(18,561,369)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Շահույթ/վնասով վերնաշափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար		(18,235,029)	(4,345,833)
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների նվազում			
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(990,268)	(1,206,878)
Հիմնական միջոցների վաճառքից մուտքեր		39,026	357,284
Ոչ նույնական ակտիվների ձեռքբերում		(149,960)	(92,969)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) զուտ դրամական միջոցներ		(19,336,231)	(5,288,396)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		845,678	3,250,730
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից		30,124,560	24,575,970
Ստորադաս փոխառությունից (մարումներ)/ մուտքեր		659,674	(2,648,117)
Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթերի ավելացում (նվազում)		2,037,512	2,364,251
Արտոնյալ բաժնետոմսերի թողարկում			3,369,000
Բաժնետոմսերի թողարկման համար ստացված կանխավճար		261,430	500,500
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(524,465)	(521,466)
Բաժնետոմսերի թողարկում		500,500	
Վճարված շահաբաժիններ		(1,224,400)	(909,505)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված զուտ դրամական միջոցներ		32,680,488	29,981,363
Արտարժույթի փոխարկման ազդեցությունը արտարժույթով պահվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		1,811,590	(247,769)
Ակնկալվող պարտքային կորուստների ազդեցություն			8,331
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների զուտ աճ		(1,466,548)	5,892,160
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեսկզբի դրությամբ	13_2	44,050,205	38,158,045
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեվերջի դրությամբ	13_2	42,583,657	44,050,205

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Մանրագրություն 3. "Ջուտ տոկոսային և նմանաից կամուսներ"

	Հազ. դրամ			
Տնկության և նմանաից կամուսներ	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Տնկության կամուսներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղադրված ավանդույթներ և վճարներ	159,396	660,609	185,397	649,259
Տնկության կամուս հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխարժեքների	5,550,272	21,807,982	5,170,892	18,012,073
Տնկության կամուս աստորանս արժեթղթերի	866,689	2,928,470	561,602	2,170,925
Տնկության կամուս "Ռեալ" պահուստների	102,297	416,610	106,585	385,058
Այլ տոկոսային կամուս	8,406	42,649	10,634	37,593
Շուկայում	6,687,060	25,866,320	6,036,110	21,254,908
Տնկության և նմանաից ծախսեր				
Տնկության ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից	1,815,552	6,484,448	1,462,774	4,936,979
Տնկության ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	1,122,054	4,762,576	1,126,205	4,426,768
Տնկության ծախսեր "Ռեալ" պահուստների դիմաց	392,069	1,230,438	203,876	1,066,404
Տնկության ծախսեր աստորանս փոխարժեքների դիմաց	13,211	45,898	236	84,794
Տնկության ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	107,871	327,346	87,022	259,020
Տնկության ծախսեր վարձատրաման ամսականների գծով	100,963	194,995	165,624	165,624
Այլ տոկոսային ծախսեր	73	168	2,436	6,545
Շուկայում	3,551,793	13,045,869	3,048,173	10,946,134
Ջուտ տոկոսային և նմանաից կամուս	3,135,267	12,810,451	2,986,938	10,308,776

Մանրագրություն 4. "Դոմինանտ և այլ վճարների տեսքով կամուսներ և ծախսեր"

	Հազ. դրամ			
Դոմինանտ և այլ վճարների տեսքով կամուսներ	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Դոմինանտային գործարարություններ	73,481	210,842	65,625	234,250
Հաշվառման ծախսեր	589,618	1,913,353	498,306	1,783,444
Երաշխիքներից, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործարարություններից, հավաստագրային կառավարման գործարարություններ	40,706	143,417	29,632	102,909
Արտադրյալ և արժեթղթերով գործարարություններ	3,227	6,610	688	3,166
Վճարային քարտերի սպասարկում	37,599	141,999	41,156	139,772
Այլ կամուսներ	(517)	154,791	62,267	220,090
Շուկայում	744,114	2,571,012	697,674	2,483,631
Դոմինանտ և այլ վճարների տեսքով ծախսեր				
Թրջակա և այլ հաշիվների դիմաց կամուսներ վճարներ	3,181	10,182	1,886	6,420
Վճարային քարտերով գործարարությունների գծով վճարներ	136,730	443,951	115,404	323,977
Երաշխիքների, հոմաքարերով, ակրեդիտիվներով գործարարությունների, հավաստագրային կառավարման գործարարությունների գծով վճարներ	17,915	62,074	10,636	37,539
Արտադրյալ և արժեթղթերով գործարարություններ	59,868	137,030	11,123	42,278
Այլ կամուսներ	48,877	178,163	51,635	216,997
Շուկայում	286,571	831,400	190,684	627,211
Մտազույգ զուտ կամուսներ և այլ վճարներ	477,543	1,739,612	506,990	1,856,420

Մանրագրություն 5. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ			
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների առ ու վաճառքից զուտ կամուս, առ թեմով	24,433	125,655	67,723	376,836
բանկերում	-	-	-	-
աստորանս արժեթղթերի	-	-	-	-
-անվճարներ	24,433	125,655	67,723	376,836
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների հրահան արժեքի մոնիտորինգի զուտ կամուս	(282,077)	(844,788)	(235,537)	299,549
Շուկայում	(257,644)	(719,133)	(167,814)	676,385
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներ				
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումների առ ու վաճառքից զուտ կամուս, այլ թվով	1,045,888	2,343,050	234,690	854,208
աստորանս արժեթղթերի	1,045,888	2,343,050	234,690	854,208
անվճարներ	-	-	-	-
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ներդրումներ	(31,666)	(122,172)	(18,696)	(88,961)
Շուկայում	1,014,222	2,220,878	215,994	765,247
Արտադրյալի գործարարություններ				
Արտադրյալի առ ու վաճառքից ստացված զուտ կամուս	485,797	1,513,378	318,401	1,105,502
Արտադրյալի վերագնահատումից ստացված զուտ կամուս	320,306	824,500	246,165	(347,493)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլվածքների և հուշարձանների առ ու վաճառքից ստացված զուտ կամուս	6	4,398	4,004	7,812
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլվածքների և հուշարձանների վերագնահատումից ստացված զուտ կամուս	-	5,941	930	15,934
Շուկայում	806,109	2,348,217	569,500	781,755
Ջուտ կամուս անտեսանի գործարարություններ	1,562,687	3,849,962	617,680	2,223,387

Մանրագրություն 6. "Այլ գործառնական եկամուտ"

Այլ գործառնական եկամուտ	Հազ. դրամ			
	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Եկամուտներ ստացված տուժենից և տուժանքներից	80,721	261,264	61,905	187,479
Հիմնական միջոցների և ոչ կորթական ակտիվների օտարումից ստացված գուտ եկամուտներ	3,450	4,655		5,056
Այլ եկամուտներ*	5,324	77,965	42,533	84,414
Ընդամենը	89,495	343,884	104,438	276,949

Այլ եկամուտներ* տողում արտացոլված են բաղվածքների, չեկային և ավանդային գործիչների, տեղեկանքների տրամադրումից և այնպիսի տարաբնույթ ծախսարկուններից գանձվող գումարները, որոնց համար հասույկ եկամտային հաշիվներ նախատեսված չեն:

Մանրագրություն 7. "Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ"

Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ(Մանրագրություն 13)	Հազ. դրամ			
	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Սկզբնական մնացորդ	15,250	28,031	7,897	36,639
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	4,572	(8,209)	20,134	(8,608)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	19,822	19,822	28,031	28,031
Բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների եկամտամբ պահանջների գնով (Մանրագրություն 14)	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Սկզբնական մնացորդ	197,896	48,815	150,480	145,769
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	52,625	201,706	(101,665)	(96,954)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	4,789	4,789		
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	255,309	255,309	48,815	48,815
Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխառությունների գնով (Մանրագրություն 16)	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Սկզբնական մնացորդ	1,814,019	2,086,927	2,244,301	1,508,428
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	623,608	286,631	(111,965)	605,706
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	9,068	420,064	47,103	269,309
Պահուստի օգտագործում	(261,328)	(1,118,873)	(92,512)	(296,516)
Վերջնական մնացորդ	2,185,367	2,185,367	2,086,927	2,086,927
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ(Մանրագրություն 17)	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Սկզբնական մնացորդ	177,675	53,599	283,276	227,486
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(15,702)	108,374	(229,677)	(173,887)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	161,973	161,973	53,599	53,599
Այլ ակտիվների գնով (Մանրագրություն 21)	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Սկզբնական մնացորդ	11,034	12,860	16,195	9,468
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	1,817	(189)	61,891	67,269
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ	111	971	1,531	2,958
Պահուստի օգտագործում	(37)	(717)	(66,757)	(66,835)
Վերջնական մնացորդ	12,925	12,925	12,860	12,860
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գնով	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Սկզբնական մնացորդ	8,619	2,195	6,982	-
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	44,524	50,948	(4,787)	2,195
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ				
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	53,143	53,143	2,195	2,195
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գնով(Մանրագրություն 30)	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Սկզբնական մնացորդ	45,647	25,806	66,032	61,891
Պահուստին կատարված գուտ մասհանումներ	(10,429)	9,412	(40,226)	(36,085)
Պահուստի օգտագործում				
Վերջնական մնացորդ	35,218	35,218	25,806	25,806
Ընդամենը գուտ մասհանումներ պահուստներին	701,015	648,673	(406,295)	359,636

Մանրագրություն 8. "Շնչհանուր վարչական ծախսեր"

Հազ. դրամ

Շնչհանուր վարչական ծախսեր	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Օտխեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով	1,151,150	4,961,114	1,261,146	4,650,053
Վեժնաստորաբաժանի և ուսուցման գծով ծախսեր	348	4,626	723	1,416
Գործուղման ծախսեր	2,919	17,929	4,119	59,150
Վարձակալության գծով ծախսեր	2,701	10,606	2,980	13,172
Ապահովագրության ծախսեր	38,943	143,632	33,920	137,065
Բանկի օտորսավորումների սպասարկման և անհատական գծով ծախսեր	66,050	249,262	61,571	276,123
Բանկի շեքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	182,889	762,484	170,565	681,966
Աուդիտային և խորհրդատվական ծախսեր	11,247	31,883	38,500	64,617
Վաճառքի և հարդորակցման միջոցների գծով ծախսեր	24,482	107,529	26,949	106,246
Տրանսպորտային ծախսեր	38,498	129,370	42,000	150,201
Օտխեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	74,745	268,679	80,938	369,615
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	38,122	140,721	33,469	127,855
Այլ վարչական ծախսեր	523,119	810,275	22,339	89,871
Շնչումներ	2,165,213	7,638,110	1,779,219	6,727,350

Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ և մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ

	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Բանկի աշխատակիցների միջին թվաքանակ	859	849	838	825
Մեկ աշխատողին բաժին ընկնող միջին ամսական աշխատավարձի չափ (հազ. դրամ)	561	468	550	452

Մանրագրություն 9. "Այլ գործառնական ծախսեր"

Հազ. դրամ

Այլ գործառնական ծախսեր	01/10/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/10/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Վճարված սուղաբեռներ և տույժեր			-	75,574
Բնկապագրային համար կատարված վճարումներ	86,250	345,000	86,250	333,884
Հիվանդանոցի և երիտասարդական ծախսեր	49,303	333,453	143,628	538,990
Հիմնական միջոցների և ոչ նպատակահարմար ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	383,396	1,519,519	373,004	1,431,656
Ավանդների եռաշաբաթուրան հիմնարկային հատկացումներ	54,273	216,388	47,974	207,174
Այլ ծախսեր	107,304	349,746	70,724	494,455
Շնչումներ	680,526	2,764,106	721,580	3,081,733

Այլ գործառնական ծախսեր ծանոթագրության այլ ծախսեր տողում հիմնականում արտացոլված են VISA վճարահաշվարկային համակարգին անդամագրվելու համար սահմանված եռամսյակային վճարները, ինչպես նաև վճարային պլաստիկ քարտերի ևնորբերման համար կատարված ծախսերը:

Մանրագրություն 10. "Վերանկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Օտևոթագրություն 11. "Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)"

Շահութահարկի գծով ծախս	Հազ. դրամ			
	01/09/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/09/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Անբազին հարկի գծով ծախս	246,001	1,718,494	280,308	1,007,189
Տվյալ ժամանակաշրջանում ճանաչված՝ նախորդ ժամանակաշրջանների ոմբազին հարկի ճշգրտումները	-	-	21,411	128,366
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	97,341	251,503	217,950	36,678
Ընդամենը	343,342	1,969,997	519,669	1,172,233

	01/09/2020-31/12/2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2020-31/12/2020	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/09/2019-31/12/2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)	01/01/2019-31/12/2019	Արդյունավետ դրույքաչափ (%)
Շահույրը մինև հարկումը	1,728,233		7,693,016		2,121,545		4,498,276	
Շահութահարկ՝ դրույքաչափով	311,081.94	18.00	1,384,742.88	18.00	424,309	20.00	899,655	20.00
Չհարկվող եկամուտներ	-	-	1,548.00	(0.00)	-	-	(292)	(0.01)
Չհարկվող եկամուտ այլ համապարփակ եկամտի միջոցով իրական արժեքով չափվող ֆինանսական ակտիվներից	-				(15,276)		(59,908)	
Չնվազեցվող ծախսեր	92,659	0.05	742,983	0.10	135,490	6.39	138,101	3.07
Բացասական(դրական) փոխարժեքային տարբերություն	(57,655)	(0.03)	(148,409)	(0.02)	(49,233)	(2.32)	69,498	1.54
Նախորդ տարվա հաշվարկված հարկային ծախսի ճշտում	-			-	21,411	1.01	128,366	2.85
Այլ արտոնություններ	(2,744)	(0.00)	(7,772)	(0.00)	2,968	0.14	(3,187)	(0.07)
Շահութահարկի գծով ծախս	343,342	19.87	1,969,997	25.61	519,669	24.49	1,172,233	27.46

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկը

	Հազ. դրամ			
	Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի դրությամբ	Ֆինանսական արդյունքներով ճանաչված	Սեփական կապիտալով ճանաչված	Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի դրությամբ
Հետաձգված հարկային ակտիվներ, այդ թվում՝	182,358	23,612	92,860	298,830
Հաշվեցրված ծախսեր և այլ աստատվողություններ	77,324	117,587		194,911
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով	99,971	(99,971)		-
Լերդումային արժեթղթեր	-	7,684	92,860	100,544
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		3,375		3,375
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	5,063	(5,063)		-
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ, այդ թվում՝	(1,104,803)	(275,116)	400,517	(979,402)
Լեռորումային արժեթղթեր	(390,339)		390,339	-
Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		(3,353)		(3,353)
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխատվությունների գծով	-	(243,262)		(243,262)
Հիմնական միջոցներ	(653,914)	(73,470)	10,178	(717,206)
Պահանջական աստատվողություններ	(17,085)	1,504		(15,581)
Պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	(43,465)	43,465		-
Ջուտ հետաձգված հարկային ակտիվ/պարտավորություն	(922,445)	(251,504)	493,377	(680,572)

Օտևոթագրություն 12. "Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ"

Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հազ. դրամ			
	01/09/2020-31/12/2020	01/01/2020-31/12/2020	01/09/2019-31/12/2019	01/01/2019-31/12/2019
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	1,384,891	5,723,019	297,329	1,724,168
Տվյալ հաշվետու ժամանակաշրջանի համար հաշվարկված շահարժեքներ արտոնյալ բաժնետոմսերի գծով	224,747	894,103	224,747	781,821
Սովորական բաժնետոմսերի սեփականատերերին վերագրվող տվյալ ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ (վնաս)	1,160,144	4,828,916	72,582	1,167,094
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին թիվը	1,883,333	1,883,333	1,852,533	1,852,533
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	0.62	2.56	0.04	0.63

Ծանոթագրություն 13 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

	Հազ. դրամ	
	31/12/2020	31/12/2019
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ		
Կանխիկ դրամական միջոցներ և կանխիկին հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	13,003,189	11,919,061
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	24,354,638	17,359,028
Ավանդային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,400,000	9,999,999
Թղթակցային հաշիվներ ռեզիդենտ բանկերում	123,656	358,021
Թղթակցային հաշիվներ ոչ ռեզիդենտ բանկերում	3,721,710	4,439,926
Հաշվեգրված տոկոսներ	287	2,201
Պահուստներ/IFRS/	(19,823)	(28,031)
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	42,583,657	44,050,205

* Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ՀՀ բանկային օրենսդրության համաձայն բանկի ներգրավված միջոցների դիմաց հաշվարկված պարտադիր պահուստավորման միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14. "Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

	Հազ. դրամ	
	31/12/2020	31/12/2019
Շեղանկ հաշիվներ		
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում	1,292,500	1,289,500
Հաշվեգրված տոկոսներ		
Շեղանկներ	1,292,500	1,289,500
ՀՀ բանկերում՝		
Վարկեր և ավանդներ	3,396,835	1,007,370
Այլ	95,474	152,380
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերում		
Այլ		
Վարկեր և ավանդներ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող բանկերում		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ	75,197	217,787
Հաշվեգրված տոկոսներ	1,524	435
Շեղանկներ	3,569,030	1,377,972
Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(39,263)	(2,681)
Զուտ պահանջներ բանկերի նկատմամբ	4,822,267	2,664,791
Ֆինանսական կազմակերպություններում վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	31/12/2020	31/12/2019
ՀՀ ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Վարկեր և ավանդներ	7,833,288	10,233,168
Այլ	864,038	882,716
ԲԲԲ-(Բաա3) և բարձր վարկանիշ ունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում՝		
Այլ		
ԲԲԲ-(Բաա3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող ֆինանսական կազմակերպություններում		
Այլ	395,788	424,138
Հաշվեգրված տոկոսներ	28,077	31,103
Շեղանկներ	9,121,191	11,571,125
Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(82,439)	(46,133)
Զուտ պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	9,038,752	11,524,992
Զուտ պահանջներ բանկերի և ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,861,019	14,189,783

**31.12.2019թ. և 31.12.2020.թ. ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ այլ պահանջների տողում համապատասխանաբար ներառված են "Visa international" կազմակերպությունում ներդրված 115.749 ԱՄՆ դոլար (31.12.2019թ.-ին 55.272 հազ.ՀՀ դրամ), "Արմենիան Քարդ" ՓԲԸ-ում ներդրված 165.862 ԱՄՆ դոլար (31.12.2019թ.-ին 79.161 հազ. ՀՀ դրամ, 31.12.2020թ-ին 86.678 հազ.դրամ) գումարներով ապահովագրական դեպոզիտները, ինչպես նաև վճարահաշվարկային համակարգերի նկատմամբ առաջացած դեբիտորական գումարներ:

** Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում տողում արտացոլված են ԱրՔԱ վճարային համակարգով իրականացվող փոխհաշվարկների համար դեպոնացված միջոցներ:

Ծանոթագրություն 14.1 Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր

	31/12/2020	31/12/2019
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր		
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր ֆինանսական կազմակերպությունների հետ	10,309,207	6,222,111
	(133,607)	
Շեղանկներ	10,175,600	6,222,111

Ծանոթագրություն 15. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ"

	Հազ. դրամ	
	31/12/2020	30/06/2020
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		
Ածանցյալ գործիքներ		
Ֆորվարդ		
Սվոպ	9,402	7,522
Շեղանկներ	9,402	7,522

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)

Ծանոթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Հազ. դրամ

Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող տրված վարկեր և փոխառություններ	31/12/2020	31/12/2019
Վարկեր, այդ թվում՝	170,140,385	155,486,945
Հիփոթեքային	19,788,032	14,458,958
Վարկային քարտեր	25,598,405	21,691,581
Նշված հոդվածների գծով հաշվեգրված տոկոսներ	975,918	1,015,014
Ընդամենը վարկեր	196,714,708	178,193,540
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(2,185,367)	(2,086,927)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	194,529,341	176,106,613

Հազ. դրամ

Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների	31/12/2020	31/12/2019
Պետական ձեռնարկություններ	169,235	43,881
Մասնավոր ձեռնարկություններ, այդ թվում՝	86,654,433	71,464,290
խոշոր ձեռնարկություններ	43,713,262	36,291,354
փոքր և միջին ձեռնարկություններ	42,941,171	34,967,381
այդ թվում բիզնես քարտեր	69,204	98,616
Ֆիզիկական անձինք, այդ թվում՝	94,873,208	91,981,577
սպառողական վարկեր	40,049,390	51,866,540
հիփոթեքային վարկեր	19,788,032	14,458,958
վարկային քարտեր	25,528,256	21,576,916
Անհատ ձեռնարկատերեր	14,041,914	13,688,777
Հաշվեգրված տոկոսներ	975,918	1,015,014
Ընդամենը վարկեր	196,714,708	178,193,539
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(2,185,367)	(2,086,927)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	194,529,341	176,106,612

Հազ. դրամ

Հաճախորդներին տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ տնտեսվարողների խմբերի (սեզամետների)	31/12/2020	31/12/2019
Պետական և խոշոր ձեռնարկություններ	43,882,497	36,335,235
ՓՄՁ ոլորտ*, այդ թվում՝	43,703,216	50,651,320
գյուղատնտեսական ոլորտ	3,871,883	1,247,560
տնային տնտեսություններ	108,153,077	90,191,970
Հաշվեգրված տոկոսներ	975,918	1,015,014
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	196,714,708	178,193,539
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների պահուստ/ծանոթագրություն 7/	(2,185,367)	(2,086,927)
Ընդամենը ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	194,529,341	176,106,612

*ՓՄՁ ոլորտը ներառում է փոքր և միջին ձեռնարկություններին, անհատ ձեռնարկատերերին , ֆիզիկական անձանց,ինչպես նաև գյուղատնտեսական ոլորտին տրամադրված ներդրումային վարկեր:

Հազ դրամ

Վարկային պարտավորություններ 20 խոշոր վարկառուների և նրանց հետ փոխկապակցված անձաց գծով /առանց հաշվի առնելու պահուստը/	31/12/2020	31/12/2019
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	55,210,034	42,123,407
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	5,193,806	5,444,472
Ընդամենը	60,403,840	47,567,879
Վարկային նեոդոմնեո	196,714,708	178,193,539
Տեսակառար նշիք վարկային պորտֆելում	30.71%	26.69%
Ընդհանուր նորմատիվային կապիտալ	41,188,731	32,270,581
Տոկոսային հարաբերակցություն կապիտալի նկատմամբ	146.65%	147.40%
Ընդամենը	60,403,840	47,567,879

Օանթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2020	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	454,581	12
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	13,134	1
ADB/WESSD/Ասիական Ջարգացման Բանկ	2,369,782	137
BlueOrchard/MSE/Բլյու Օրչարդ	406,446	2
FMO/MSME/Green/	135,472	2
DEG/SME/Դեգ	2,991,072	116
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ/RCA	2,116,146	2
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	3,466,356	255
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Ես Սի Էյ	119,556	10
GAF/ KfW /ENERGY	201,976	156
FMO/MSME/Retail/	2,767,623	59
GAF/KfW/SME	6,092,155	833
GAF/KfW/SME/ENERGY	216,993	27
INCOFINCVBA/MSE/ Ինկոֆին	3,228,112	111
SICAV-SIF/ME1/Սիմբիոտիկ-Գլոբլ Ֆայնենշլ Ինվեսթմենտ Ֆանդ	375,174	96
EIB/APEX	437,396	9
SICAV-SIF/ME2/Սիմբիոտիկ-ԵսԻԲԻ IV Մայրոքայնրն Ֆանդ	5,569	2
Հիփոթեքային վարկեր` ադ թվում		
ԳՀՀ		
ՄՖԿ		
BS/SME1	5,543	
BS/SME3	1,902,323	57
EFA FIDF/SME	485,990	6
GLI/ME	30,958	2
Ընդամենը	27,822,357	1,895

Հազ դրամ

Միջազգային ծրագրերով վարկային ներդրումներ	31/12/2019	քանակ
ADB/TFP/IBA/Ասիական Ջարգացման Բանկ	876,952	15
ADB/TFP/RCA/Ասիական Ջարգացման Բանկ		
ADB/WESSD/Ասիական Ջարգացման Բանկ	2,230,281	122
BlueOrchard/MSE/Բլյու Օրչարդ	4,368	1
DEG/SME/Դեգ	3,373,968	127
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ/RCA	622,874	1
EBRD/WiB/Վերակառուցման և Ջարգացման Եվրոպական Բանկ	3,088,936	224
FINSCA/MSE/Ֆինետիկ Ես Սի Էյ	124,181	10
GAF/ KfW /ENERGY	145,265	142
FMO/MSME/Retail/	2,720,392	54
GAF/KfW/SME	6,135,499	814
GAF/KfW/SME/ENERGY	239,145	29
GLS AI MFF/ME/ՋԻԷԷՍ ՕԼԹԸՐՆԸԹԻՎ ԻՆՎԵՍՏՄԵՆՏՍ -	140,791	93
INCOFINCVBA/MSE/ Ինկոֆին	3,615,674	124
MSMEBondsSA/MSME/ՄԻԿՐՈ, ՓՈՔՐ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅՁԻՋ ԲՈՆԴՁ ԷՍ		
SICAV-SIF/ME1/Սիմբիոտիկ-Գլոբլ Ֆայնենշլ Ինվեսթմենտ Ֆանդ	412,906	107

EIB/APEX	354,733	6
SICAV-SIF/ME2/Սիմբիոտիկա-ԷսիԲի IV Մայկրոֆայնրնս Ֆանդ	6,244	2
Հիփոթեքային վարկեր` ադ թվում		
ԳՀՀ		
ՄՖԿ		
BS/SME1	5,510	1
BS/SME3	1,306,385	42
EFA FIDF/SME	717,256	10
GLII/ME	30,846	2
Ընդամենը	26,152,206	1,926

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների բացվածք ըստ վարկավորման ոլորտների(առանց հաշվի առնելու վարկերի հնարավոր կորստուտների գծով պահուստները)	31/12/2019	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2019	Տոկոսային հարաբերությունը
Արդյունաբերություն	24,428,020	12.42	19,272,905	10.82
Գյուղատնտեսություն	9,287,083	4.72	1,689,151	0.95
Շինարարություն	12,376,728	6.29	8,818,464	4.95
Տրանսպորտ և կապ	662,594	0.34	760,809	0.43
Առևտուր	35,216,623	17.90	35,642,628	20.00
Սպառողական	68,534,046	34.84	74,325,304	41.71
Հիփոթեքային վարկեր	19,868,036	10.10	14,515,515	8.15
Սպասարկման ոլորտ	10,783,610	5.48	11,377,898	6.39
Այլ	15,557,968	7.91	11,790,865	6.62
Ընդամենը	196,714,708	100	178,193,539	100

Հաճախորդների ռեզիդենտության առումով վարկային պորտֆելի վերլուծությունը	31/12/2020	Տոկոսային հարաբերությունը	31/12/2019	Տոկոսային հարաբերությունը
ՀՀ ռեզիդենտներ	193,553,423	99.50	175,031,705	99.39
Բաա3/ և բարձր վարկանիշ ունեցող երկրների ռեզիդենտներ		-	27,397	0.02
			27,397	
ԲԲԲ-/Բաա3/-ից գածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող երկրների		-	32,496	0.02
			597	
			31,899	
Հաշվեզրված տոկոսներ	975,918	0.50	1,015,014	0.58
Ընդամենը	194,529,341	100	176,106,612	100

Տանթագրություն 16. "Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ"

31/12/2020

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի և փոխառությունների կառուցվածքը ըստ դասակարգման փուլերի /FRS 9/	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	86,794,109	597,774	102,302	32,932	274,610
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	107,456,085	651,996	1,019,397	143,123	1,068,205	547,093
Ընդամենը	194,250,194	1,249,770	1,121,699	176,055	1,342,815	759,542

31/12/2019

Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկերի, փոխառությունների և արժեքրկման պահուստների բացվածք ըստ ռեզրեսիոն մոդելի ճյուղերի	Փուլ 1 /Չարժեքրկված և մինչև 30օր ժամկետանց/		Փուլ 2 /31-90օր ժամկետանց/		Փուլ 3 /90 օրից ավել ժամկետանց/	
	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ	Համախառն վարկեր	Արժեքրկման պահուստ
	Կորպորատիվ վարկեր	70,475,703	825,211			1,542,259.00
Ֆիզիկական անձանց և անհատ ձեռներեցներին տրված վարկեր	105,730,671.00	762,672.00	136,515.00	47,488	308,391.00	276,429.00
Ընդամենը	176,206,374.00	1,587,883.00	136,515.00	47,488.00	1,850,650.00	451,556.00

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկված գնով պահուստ	Ցուց վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկված սահմանա
Մտատեսակ				
Ռ. ժամկետային	66,177,890	492,877	65,685,013	0.74%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	508,621	6,049	502,572	1.19%
- 31-իս 60 օր	508,377	68,329	440,048	13.44%
- 61-իս 90 օր	384,113	68,819	315,294	17.92%
- 91-իս 180 օր	666,982	315,230	351,752	42.26%
- 180 օրից ավել	288064	160,792	127,272	55.82%
Օրոշումներ	68,534,047	1,112,096	67,421,951	1.62%
Սեռային				
Ռ. ժամկետային	35,171,158	372,976	34,798,182	1.06%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	9,450	108	9,342	1.14%
- 31-իս 60 օր	14,576	5046	9,530	
- 61-իս 90 օր	2,585	858	1,727	33.19%
- 91-իս 180 օր	15,098	11710	3,388	
- 180 օրից ավել	3,756	2,913	843	
Օրոշումներ	35,216,623	393,611	34,823,012	1.12%
Արտարտադրատի				
Ռ. ժամկետային	24,427,117	112,921	24,314,196	0.46%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր			0	
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր	899	111	788	
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել			0	
Օրոշումներ	24,428,016	113,032	24,314,984	0.46%
Էնկուրտատի				
Ռ. ժամկետային	12,376,726	77,055	12,299,671	0.62%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Օրոշումներ	12,376,726	77,055	12,299,671	0.62%
Հնեանական				
Ռ. ժամկետային	19,775,925	46,263	19,729,662	0.23%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	26,108	56	26,052	
- 31-իս 60 օր	6,418	362	6,056	5.64%
- 61-իս 90 օր	23458	1322	22,136	5.64%
- 91-իս 180 օր	32,710	21,990	10,720	
- 180 օրից ավել	3,425	2,303	1,122	
Օրոշումներ	19,868,044	72,296	19,795,748	0.36%
Չտնտեսանական				
Ռ. ժամկետային	9,272,061	13,369	9,258,692	0.14%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	8056	42	8014	0.52%
- 31-իս 60 օր	2863	126	2,737	
- 61-իս 90 օր	4102	1068	3034	
- 91-իս 180 օր				
Օրոշումներ	9,287,082	14,605	9,272,477	0.16%
Այլ ստրուկտուր				
Ռ. ժամկետային	26,898,950	368,594	26,530,356	1.37%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	2,749	1,085	1,664	39.47%
- 31-իս 60 օր	97,402	3222	65,180	
- 61-իս 90 օր	3,577	157	3,420	
- 91-իս 180 օր	75	31	44	41.33%
- 180 օրից ավել	1,416	284	832	41.24%
Օրոշումներ	27,004,169	402,673	26,601,496	1.49%
ԸՆԴՀԱՆՐԱՊ	196,714,707	2,185,368	194,529,339	1.11%

	Համախառն վարկեր	Արժեզրկված գնով պահուստ	Ցուց վարկեր	Համախառն վարկերի արժեզրկված սահմանա
Մտատեսակ				
Ռ. ժամկետային	73,780,247	456,026	73,324,221	0.62%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	146,478	2,534	143,944	1.73%
- 31-իս 60 օր	69,150	26,009	43,141	37.61%
- 61-իս 90 օր	69,335	24,961	44,374	36.00%
- 91-իս 180 օր	152,618	136,793	15,825	89.63%
- 180 օրից ավել	107476	96,332	11,144	89.63%
Օրոշումներ	74,325,304	742,655	73,582,649	1.00%
Սեռային				
Ռ. ժամկետային	35,637,766	503,455	35,134,311	1.41%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	2,945	41	2,904	1.39%
- 31-իս 60 օր	1,294	485	809	
- 61-իս 90 օր	623	234	389	37.56%
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել			0	
Օրոշումներ	35,642,628	504,215	35,138,413	1.41%
Արտարտադրատի				
Ռ. ժամկետային	19,272,905	156,238	19,116,667	0.81%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել			0	
Օրոշումներ	19,272,905	156,238	19,116,667	0.81%
Էնկուրտատի				
Ռ. ժամկետային	8,818,464	72,310	8,746,154	0.82%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր				
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Օրոշումներ	8,818,464	72,310	8,746,154	0.82%
Հնեանական				
Ռ. ժամկետային	14,504,931	41,547	14,463,384	0.29%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր	6,425	17	6,408	
- 31-իս 60 օր	3,882	2,925	957	75.35%
- 61-իս 90 օր	277	39	238	14.08%
- 91-իս 180 օր				
- 180 օրից ավել				
Օրոշումներ	14,515,515	44,528	14,470,987	0.31%
Չտնտեսանական				
Ռ. ժամկետային	1,689,151	4,658	1,684,493	0.28%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր			0	# DIV/0!
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր				
Օրոշումներ	1,689,151	4,658	1,684,493	0.28%
Այլ ստրուկտուր				
Ռ. ժամկետային	22,392,141	391,831	22,000,310	1.75%
ժամկետային				
- 1-իս 30 օր			0	# DIV/0!
- 31-իս 60 օր				
- 61-իս 90 օր				
- 91-իս 180 օր	1,536,100	169,213	1,366,887	11.02%
- 180 օրից ավել	1,331	1,278	53	96.02%
Օրոշումներ	23,929,572	562,322	23,367,590	2.35%
ԸՆԴՀԱՆՐԱՊ	176,193,539	2,086,926	176,106,613	1.17%

Օճանոթագրություն 17. "Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ"

Հազ. դրամ

Պետական արժեթղթեր	31/12/2020		31/12/2019	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
Պետական գանձապետական պարտատուներ	3,557,090		4,156,781	
Պետական գանձապետական պարտատուների պահուստ				
Ընդամենը	3,557,090		4,156,781	

Հազ. դրամ

ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	31/12/2020		31/12/2019	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Երկարաժամկետ պարտքային գործիքներ	647,844		600,091	
Կարճաժամկետ պարտքային գործիքներ				
Կապիտալի գործիքներ		105,755		83,971
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	647,844	105,755	600,091	83,971
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ (ինքնավար կորուստների պահուստ)				
Զուտ ներդրումներ ՀՀ ոչ պետական արժեթղթերում ներդրումներ	647,844	105,755	600,091	83,971

Հազ. դրամ

Այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	31/12/2020		31/12/2019	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
ԲԲԲ+/Բաա1/ և ցածր վարկանիշ ունեցող, այլ վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ չունեցող թողարկողի				
Կապիտալի գործիքներ		6,166		5,856
Ընդամենը այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	-	6,166	-	5,856
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվներ	4,204,934	111,921	4,756,872	89,827

Այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումները 31/12/2020թ.-ի դրությամբ

Հազ. դրամ

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
S.W.I.F.T	Հեռահաղորդակցության ծառայություններ	Բելգիա	13/09/1996	6,166	-
ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԴ ՓԲԸ	Վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	22/02/2000	82,500	6.20
ԱՔՌԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐԹԻՆԳ ՓԲԸ	Տեղեկատվական ծառայություններ	ՀՀ	23/06/2006	23,255	4.58
Ընդամենը				111,921	

Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների (բացառությամբ կապիտալի գործիքներում ներդրումների) հաշվեկշռային և իրական արժեքները համապատասխանում են իրար:

Ներդրումները կապիտալի գործիքներում ՀՀ-ում չեն գնանշվում որևէ բորսայում և ունեն սահմանափակ շուկա: Այլ գործիքների իրական արժեքը՝ ճշգրտորեն որոշելու համար բացակայում են որոշակի ընդունելի սկզբունքներ ու մեթոդներ, և հետևաբար այդ արժեթղթերը հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած արժեգրկման գծով պահուստի գումարը:

Օճանոթագրություն 17.1 "Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր"

Հազ. դրամ

	31/12/2020		31/12/2019	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
Սեփական գրավադրված արժեթղթեր	39,428,538		20,180,825	
Ռեպո համաձայնագրով ձեռք բերված գրավադրված արժեթղթեր			6,803,448	
Գրավադրված արժեթղթերի պահուստ	(43,919)			
Ընդամենը	39,384,619		20,180,825	

Օճանոթագրություն 18. "Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ"

	31/12/2020		31/12/2019	
	գուցակված	չգուցակված	գուցակված	չգուցակված
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	524,792		481,592	
	(9,224)		(2,195)	
Ընդամենը	515,568		479,397	

Օճանոթագրություն 19. "Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 20. "Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ"

Հոդվածի անվանումը	Հոդ, շենքեր	Համակ. և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմն.միջոցներ	Հիմն.միջ.գծով կապ.ներդ.	Օգտագործված իրավունքի ձևով ակտիվներ	Ընդամենը
Հիմնական միջոցների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	8,061,614	3,592,885	754,974	2,108,298	11,611	2,390,659	16,920,041
Ավելացում		241,904	214,183	190,923	343,258	1,014,676	2,004,944
Օտարում			(66,096)				(66,096)
Դուրս գրում						(195,069)	(195,069)
Վերախմբավորում	337,959	600			(338,559)		-
Հիմնական միջոցների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	8,399,573	3,835,389	903,061	2,299,221	16,310	3,210,266	18,663,820
Կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	208,842	2,149,756	337,256	1,264,039	-	697,902	4,657,795
Ավելացում	227,199	328,056	89,958	177,293		602,959	1,425,465
Օտարում			(41,014)				(41,014)
Ամորտիզացիայի դուրսգրում						(182,800)	(182,800)
Կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	436,041	2,477,812	386,200	1,441,332	-	1,118,061	5,859,446
Զուտ հաշվեկշռային արժեք							
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,963,532	1,357,577	516,861	857,889	16,310	2,092,205	12,804,374
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	7,852,772	1,443,129	417,718	844,259	11,611	1,692,757	12,262,246

Հիմնական միջոցների վերագնահատումը կատարվել է անկախ գնահատողի կողմից համաձայն շուկայական և եկամտային մոտեցումների: Վերագնահատումից աճը վերագրվել է սեփական կապիտալի վերագնահատման պահուստին :

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վստահագրեր	Հեղինակային իրավունքներ	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ոչ նյութական ակտիվ-գծով կապիտալ ներդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք						
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	301,286	416,953	206	30,606	60,000	809,051
Ավելացում	1,608	34,352			114,000	149,960
Վերախմբավորում	174,000				(174,000)	-
Ոչ նյութական ակտիվների մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	476,894	451,305	206	30,606	-	959,011
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2019	79,822	185,124	69	18,208	-	283,223
Ավելացում	35,570	55,416	15	3,053		94,054
Օտարում						-
Վերախմբավորում						-
Ոչ նյութական ակտիվների կուտակված մաշվածության մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում 31/12/2020	115,392	240,540	84	21,261	-	377,277
Զուտ հաշվեկշռային արժեք						
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	361,502	210,765	122	9,345	-	581,734
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	221,464	231,829	137	12,398	60,000	525,828

30.09.2020թ. դրությամբ բանկն ունի ներստեղծված ոչ նյութական ակտիվ՝ նոր Գործառնական օր» ծրագիր, սկզբնական արժեքը՝ 750 հազ.դրամ ամորտիզացիան 750 հազ.դրամ, մնացորդային արժեքը 0 դրամ:

Օտևադրություն 21. "Այլ ակտիվներ"

Հազ. դրամ

	31/12/2020	31/12/2019
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ		
Այլ գործառնություններից ստացվելիք գումարներ	69,582	31,912
Ընդամենը	69,582	31,912
Բանկային գործառնությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ(ծանոթ. 7)	(1,281)	(1,425)
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	68,301	30,487
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ		
Դեբիտորական պարտքեր բյուջեի գծով	90,155	59
Դեբիտորական պարտքեր մատակարարների գծով		
Վանկավճարներ աշխատանքների	21	89
Վանկավճարներ մատակարարներին	257,923	500,678
Վանկավճարներ բյուջեի և պարտադիր սոցիալական ապահովագրության վճարների գծով	47,211	6,304
Այլ դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	64,187	51,235
Ընդամենը	459,497	558,365
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,597)	(5,584)
Ընդամենը	454,900	552,781
Այլ ակտիվներ		
Պահեստ	223,332	302,344
Բնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ		
Ապագա ժամանակաշրջանի ծախսեր	202,282	226,773
Այլ ակտիվներ	70,914	62,917
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(7,047)	(5,849)
Ընդամենը	489,481	588,185
Ընդամենը այլ ակտիվներ	1,012,682	1,169,453

Օտևադրություն 22. "Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ"

Հազ. դրամ

	31/12/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ		
ՀՀ բանկերի	1,887	1,735
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկերի		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ տրևեցող բանկերի	19,532	20,793
Հաշվեդրված տոկոսներ		
Ընդամենը	21,419	22,528
Միջանկյալ վաճառքի և ամսական, այլ		
Այլ		
ՀՀ բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	5,228,705	11,513,391
Այլ	685	406
BBB-(Baa3) և բարձր վարկանիշ ունեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ		
Այլ		
BBB-(Baa3)-ից ցածր վարկանիշ ունեցող և վարկանիշ տրևեցող բանկեր		
Վարկեր և ավանդներ	2,317,959	2,132,224
Այլ	45,498	114,405
Հաշվեդրված տոկոսներ	18,250	22,427
Ընդամենը	7,609,097	13,782,853
Ֆինանսական կազմակերպություններ		
Ընթացիկ հաշիվներ	1,449,617	1,224,818
Վարկեր և ավանդներ	32,913,566	30,175,038
Այլ	60,052	75,567
Հաշվեդրված տոկոսներ	940,740	628,688
Ընդամենը	35,363,975	32,104,111
Ընդամենը պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	42,994,491	45,909,492

Ծանոթագրություն 22.1 Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ

Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրավված վարկեր	Օրագիր	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2020	Արժույթ	Ժամկետ	31/12/2019
Բրու Օռատո Մակոոֆանոնս Ֆանո	BlueOrchard/MSME	USD	1-4 տարի	5,232,330			
Դեզ	DEG/SME	USD	1-7 տարի	4,819,351	USD	1-7 տարի	4,926,242
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WiB	AMD	1-4 տարի	4,867,167			
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/WiB	AMD	1-5 տարի	694,210	AMD	1-5 տարի	5,809,609
Վերակառուցման և Ջարգացման ԵվրոպականԲանկ	EBRD/TFP/RCA	EUR	1 տարուց պակաս	1,211,294	EUR	1 տարուց պակաս	1,266,267
Ի ԷՖ Էյ Ֆայնենշյու Ինսթիյուշյուն Դեթ Ֆանո	EFA FIDF/SME	USD	1-3 տարի	1,306,046	USD	1-3 տարի	1,195,435
Գլոբալ Իմփլեթ Իմվեստմենտս	GLII/ME	USD	1-4 տարի	1,592,434	USD	1-4 տարի	1,456,627
ՋԻԷԼԷՍ ՕԼԹԸՐԸԹԻՎ ԻՆՎԵՍՏՄԵՆՏՍ - ՄԻԿՐՈՖԻՆԱՆՏՈՒՄ	GLS_AI_MFF/ME				USD	1-3 տարի	488,332
Ինկոֆին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	INCOFINCVBA/MSF	USD	1-4 տարի	1,756,361	USD	1-4 տարի	3,195,115
Ինկոֆին Ինվեսթմենթ Մենեջմենթ	Incofin CVSO CVBA-SO/MSF	USD	1-4 տարի	1,605,694	USD	1-4 տարի	1,489,381
Հոլանդական Ջարգացման բանկ	FMO/MSME/Green	EUR	1-5 տարի	3,223,136			
Հոլանդական Ջարգացման բանկ	FMO/MSME/Green	USD	1-5 տարի	5,262,679	USD	1-5 տարի	9,545,039
Հոլանդական Ջարգացման բանկ	FMO/MSME/RETAIL	USD	1-5 տարի	10,360,594			
Սիմբիոտիկս-ԷսԻԲ IV Մակրոֆանոնս Ֆանո	SICAV-SIF/ME1	AMD	1-4 տարի	2,031,312	AMD	1-4 տարի	2,039,581
Սիմբիոտիկս-Գլոբալ Ֆայնենշյու Ինվեսթմենթ Ֆանո	SICAV-SIF/ME2	AMD	1-4 տարի	512,221	AMD	1-4 տարի	509,895
Սիմբիոտիկս Սիբըվ (Լյուքս)-Հորտենսիա Իմփլեթ	HIIF/MSME	AMD	1-4 տարի	241,996	AMD	1-4 տարի	239,197
Սիմբիոտիկս Սիբըվ (Լյուքս)- Գլոբալ Ֆայնենշյու	GFIF/MSME	AMD	1-4 տարի	241,996	AMD	1-4 տարի	239,197
Սիմբիոտիկս Սիբըվ (Լյուքս)- ԷՍԻԲ Ինվեսթմենթս Ֆանո VII	SEBMFVII/MSME	AMD	1-4 տարի	1,935,965	AMD	1-4 տարի	1,913,576
Սևոնյան Առևտրի և Ջարգացման Բանկ(ՍԾԱԶԲ)	BS/SME3	USD	1-5 տարի	5,275,296	USD	1-5 տարի	2,394,445
Ասիական Ջարգացման Բանկ	ADB/TFP/RCA	USD	1 տարուց պակաս	1,139,791			
Ասիական Ջարգացման Բանկ	ADB/MSME	USD	1-5 տարի	3,942,012			
ՄԻԿՐՈ ՓՈՔԸ և ՄԻՋԻՆ ԷՆԹԵՐՓՐԱՅՁԻՋ ԲՈՒՆԴ ԷՍ		AMD	1-4 տարի	5,302,485			
Ընդամենը				62,554,370			36,707,938

Ծանոթագրություն 22.2 ՀՀ Գենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված վարկեր

Օրագիր	31/12/2020		31/12/2019	
	Վարկավորման գումար	Հաշվեզրված տոկոս	Վարկավորման գումար	Հաշվեզրված տոկոս
ԳՀՀ / "Կանանց ձեռներեցության ոլորտի աջակցման և զարգացման" վարկային ծրագիր	1,827,163	6,382	2,030,043	6,421
ԳՀՀ / Եվրոպական ներդրումային բանկի ՀՀ ՓՄՁ-ների վարկավորում	708,532	26,864	304,970	4,004
ԳՀՀ /Գերմանահայկական հիմնադրամի միկրո և փոքր բիզնեսի զարգացման ծրագիր	5,461,548	13,343	6,059,242	16,166
ԳՀՀ "Վերականգնվող էներգիայի Ջարգացում" ծրագիր	1,123,120	29,515	683,215	9,498
ԳՀՀ "Ֆինանսական միջոցների հասանելիությունը ՓՄՁ-ների համար" ծրագիր	244,928	1,760	144,374	609
Ընդամենը	9,365,291	77,864	9,221,844	36,698

Ծանոթագրություն 22.3 Հետզնման պայմանագրեր

Հետզնման պայմանագրեր	31/12/2020	31/12/2019
Հետզնման պայմանագրեր ֆինանսական	38,125,044	25,623,028
Հետզնման պայմանագրեր հաճախորդների հետ		
Ընդամենը	38,125,044	25,623,028

Ծանոթագրություն 23. "Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ"

ՀՀ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	21,420,211	19,477,883
Ժամկետային ավանդներ	8,129,908	8,714,057
Այլ	477,035	817,179
Հաշվարկված տոկոսներ	349,775	308,993
Ընդամենը	30,376,929	29,318,112

Ոչ ռեզիդենտ իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	31/12/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	1,890,143	325,192
Ժամկետային ավանդներ		26,376
Այլ	2	2
Հաշվարկված տոկոսներ	216	651
Ընդամենը	1,890,361	352,221

ՀՀ ռեզիդենտ անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	31/12/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	831,444	980,188
Ժամկետային ավանդներ	4,199	-
Այլ	13,748	11,229
Հաշվարկված տոկոսներ	121	-
Ընդամենը	849,512	991,417

ՀՀ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	19,641,681	19,431,671
Ժամկետային ավանդներ	53,501,881	55,895,793
Այլ	883,777	628,773
Հաշվարկված տոկոսներ	1,125,326	1,011,140
Ընդամենը	75,152,665	76,967,377

Ոչ ռեզիդենտ ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	31/12/2020	31/12/2019
Ընթացիկ հաշիվներ	883,602	956,715
Ժամկետային ավանդներ	2,899,316	2,997,375
Այլ	387,592	1,724,391
Հաշվարկված տոկոսներ	55,435	59,270
Ընդամենը	4,225,945	5,737,751
Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների	112,495,412	113,366,878

31.12.2020թ. դրությամբ պարտավորությունների ապահովման միջոց հանդիսացող դրամական միջոցներ 5.989.640 հազ. ՀՀ դր 31.12.2020թ. դատարանի որոշմամբ և հարկային մարմինների կողմից ստեղծված գումար 4.015.157.31 հազ. դրամ:

Ծանոթագրություն 23.1 "Ստորադաս փոխառություն"

Բանկը 31.12.2020 թ դրությամբ ունի ստորադաս փոխառության մնացորդ՝ 1 311 068 դրամ:

Ծանոթագրություն 24. "Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր"

	31/12/2020	31/12/2019
Բանկի կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	6,185,733	4,452,356
Ընդամենը	6,185,733	4,452,356

Ծանոթագրություն 25. "Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն"

Հազ. դրամ

Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	31/12/2020	31/12/2019
Աձանցյալ գործիքներ		
Սվովի	4,267	9,313
Ֆորվարդ		
ալլ		
Ընդամենը	4,267	9,313

Ծանոթագրություն 26. "Վճարվելիք գումարներ"

Հազ. դրամ

Վճարվելիք գումարներ	31/12/2020	31/12/2019
Շահարաժիններ	446,320	385,694
Ավանդների ապահովագրության գծով պարտավորություն	54,273	47,974
Ընդամենը	500,593	433,668

Ծանոթագրություն 27. "Այլ պարտավորություններ"

Հազ. դրամ

Այլ պարտավորություններ	31/12/2020	31/12/2019
Ոչ ռեզիդենտի շահութահարկի գծով	62,158	57,332
ԱԱՀ-ի գծով	2,350	5,503
Այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	183,335	225,596
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ աշխատավարձի գծով	998,449	817,804
Կրեդիտորական պարտքեր մատակարարների նկատմամբ	84,764	115,909
Այլ պարտավորություններ	520,018	638,140
Մնացորդը ժամանակաշրջանի վերջում	1,851,074	1,860,284

Ծանոթագրություն 28. "Կանոնադրական կապիտալ"

Բանկի գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 25,955,663 հազ. դրամ, այն ներառում է 1,883,333 հատ սովորական բաժնետոմս 10400 դրամ անվանական արժեքով և 424,600 հատ արտոնյալ բաժնետոմս 15,000 դրամ անվանական արժեքով: Ներկայացնում ենք հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ նշանակալից մասնակիցների վերաբերյալ տեղեկություններ.

Հազ. դրամ

Նշանակալից մասնակցի անունը/անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (հրավաբանական անձանց համար)
Սուրբհասյան Սարիբեկ Այբերտի	5,457,078	27.86%	
Սուրբհասյան Խաչատուր Այբերտի	3,138,533	16.02%	
Սուրբհասյան Էդուարդ Այբերտի	2,089,558	10.67%	
Սուրբհասյան Ռոբերտ Այբերտի	3,346,710	17.09%	

Արտոնյալ բաժնետոմս ունեցող բաժնետերերն իրավունք ունեն
 ա/ մասնակցել Բանկի բաժնետերերի ընդհանուր ժողովին՝ իրենց պատկանող արտոնյալ բաժնետոմսերի քանակին և անվանական արժեքին համապատասխան ձայների քանակով՝ օրենքով և բանկի կանոնադրությամբ սահմանված դեպքերում:
 բ/ ստանալ եռամսյակային վճարներ(շահութաբաժիններ),գ/ ստանալ Բանկի գործունեության վերաբերյալ օրենքով սահմանված ցանկացած տեղեկատվություն,
 դ/ ստանալ Բանկի գույքի իր հասանելիք մասը Բանկի լուծարման դեպքում:

Ծանոթագրություն 29. "Մեփական կապիտալի այլ տարրեր"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 30. "Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Բանկի իրավական պարտավորությունները 31.12.2020թ. դրությամբ առկա չեն այնպիսի իրավական պարտավորություններ, որոնց գծով բանկը իրականացրել է պահուստավորում: Բանկն իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում: Բանկի հարկային պարտավորությունները 31.12.2020թ. դրությամբ բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհարժեշտություն չկա:

Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները
 Հազ. դրամ

	31/12/2020	31/12/2019
Զօգտագործված վարկային գծեր	4,861,322	6,092,716
Տրամադրված երաշխիքներ	7,316,766	5,979,486
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)	(35,218)	(100,560)

Ծանոթագրություն 31. "Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ"

Ներկայացվող ծանոթագրության առումով բանկի հետ կապված անձինք են համարվում Բանկի ղեկավարները, բանկի բաժնետերերը և "Բանկերի և բանկային գործունեության մասին" ՀՀ օրենքով սահմանված կարգով նրանց հետ կապված անձինք:

Բանկի ղեկավարներ են համարվում բանկի խորհրդի նախագահը, նրա տեղակալը և խորհրդի անդամները, գործադիր տնօրենը, նրա տեղակալները, գլխավոր հաշվապահը, նրա տեղակալը, ներքին աուդիտի ղեկավարը, նրա անդամները, բանկի տնօրինության անդամները, ինչպես նաև բանկի տարածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները և կառուցվածքային ստորաբաժանումների ղեկավարները՝ բանկի ղեկավարամենտի, վարչության, բաժնի պետերը:

Բանկի հետ կապակցված կողմերի հետ գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

Հազ. դրամ

Բանկի հետ կապված կողմերին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	31/12/2020	31/12/2019
Բանկի բաժնետեր	3,941,879	2,958,344
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	333,870	127,519
Ֆինանսական կազմակերպություն	352,061	50,145
Ընդամենը	4,627,810	3,136,008
Տոկոսային եկամուտ	271,897	301,095

Բանկի հետ կապված կողմերից ներգրավված միջոցներ	31/12/2020	31/12/2019
Բանկի բաժնետեր	1,128,108	662,997
Հիմնական ղեկավար անձնակազմ	664,407	85,719
Ֆինանսական կազմակերպություն	186,170	190,942
Ընդամենը	1,978,685	939,658
Տոկոսային ծախս	24,902	27,045

Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	31/12/2020	31/12/2019
Բանկի խորհրդին	252,771	283,966
Աշխատավարձ	233,671	268,066
Պարգևատրում	19,100	15,900
Բանկի գործադիր մարմնին	409,839	375,836
Աշխատավարձ	378,353	346,950
Պարգևատրում	31,486	28,886
Բանկի ներքին աուդիտին	101,264	95,988
Աշխատավարձ	93,227	88,286
Պարգևատրում	8,037	7,702
Ընդամենը	763,874	755,790

1) Վարկային ռիսկի բանկի սեփական սահմանում

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացման, գրավի արժեզրկման և նման այլ պատճառներով, որի արդյունքում բանկը կարող է ֆինանսական կորուստներ կրել:

2) Վարկային ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Բանկում մշակվել է վարկային ռիսկի գնահատման և կառավարման մեթոդաբանություն, որը հնարավորություն է տալիս գնահատելու վարկի ռիսկայնությունը՝ հիմնվելով համապատասխան մոդելի հաշվարկների արդյունքների վրա: Ջուզակցելով մաթեմատիկական և տնտեսագիտական հիմնավորումները՝ վարկային ռիսկի գնահատման մոդելն ապահովում է ռիսկի գնահատման համալիր մոտեցում, որի արդյունքում վերոհիշյալ մեթոդաբանությունը նպաստում է վարկի տրամադրման հիմնավորված որոշման կայացմանը՝ որպես էկզոգեն փոփոխականներ կիրառելով նաև էքսպերտային գնահատականները: Փոխառուի վարկունակության նախնական ուսումնասիրության ժամանակ բանկը բացահայտում է պոտենցիալ փոխառուի համապատասխանությունը բանկի վարկային քաղաքականությամբ սահմանված ընդհանուր չափանիշներին, որի դրական արդյունքի դեպքում կատարվում է վարկունակության գործոնների մանրամասն վերլուծություն:

3) մոդելների նկարագրությունը (առկայության դեպքում),

Ի հավելումն վերոհիշյալ մեթոդաբանության՝ վարկային ռիսկի գնահատման համար բանկում կիրառվում է նաև սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի վնասների հաշվարկ:

Մթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ և յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում է բանկի վնասը: Վարկային ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. դասակարգված վարկերի X%-ի չափով դուրսգրումը,
2. կասկածելի վարկերի Y%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
3. ստանդարտ վարկերի Z%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
4. արտարժույթով ստանդարտ վարկերի U%-ի դասակարգումը հսկվող վարկերի,
5. խոշոր վարկառուի սննկացման հետևանքով վարկի անհուսալի դառնալու սցենար,
6. ընդհանուր վարկերի K%-ի դասակարգումը անհուսալի վարկերի,
7. հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների և հետհաշվեկշռային անավարտ ժամկետային գործառնությունների L%-ի չափով վերափոխումը հաշվեկշռային հոդվածների,

8. առաջին (բացառությամբ կասկածելի դասակարգված), երկրորդ, երրորդ և յոթերորդ սցենարների միաժամանակ հանդես գալու սցենար,

որտեղ X, Y, Z, U, K, L-ը սցենարների պարամետրերն են (1-ից 100 թվեր են):

Մթրես թեստերի կիրառման արդյունքում հաշվարկվում են նշված շուկային իրավիճակների ազդեցությունը Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության Ն1 նորմատիվների վրա, ինչպես նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերը, գնահատվում են նորմատիվների խախտման հնարավորությունը և չափերը, պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարի չափը:

Հաշվարկվում են հնարավոր տարբեր սցենարների դեպքում (յուրաքանչյուր սցենարի պարամետրի տարբեր արժեքների համար) պահուստաֆոնդ փոխանցման ենթակա հավելյալ գումարները, որոնք օգտագործվում են նախորդ ժամանակահատվածների տվյալների հիման վրա մշակված հավանական սցենարների վերլուծման նպատակով: Առավել հավանական սցենարների վերլուծության միջոցով գնահատվում է վարկային պորտֆելի ռիսկայնությունը և իրականացվում են ռիսկի նվազագույն մակարդակի ապահովմանն ուղղված միջոցառումներ: Բանկի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափի և համարժեքության նորմատիվների վրա դասակարգված, կասկածելի, ստանդարտ և ընդհանուր վարկերի որոշակի տոկոսի դուրսգրման սցենարների ազդեցության վերլուծությունում ներառված է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի որոշումը, որը հնարավորություն է տալիս գնահատել տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականությունը (ռիսկը):

4) վարկային ռիսկի թուլատրելի մակարդակի որոշումը՝ ռիսկի քանակական վերլուծություն և ռիսկի քանակական գնահատական.

Բանկը, իր վարկային պորտֆելը կառուցելիս, հաշվառում և վիճակագրություն է տանում վարկերի առանձին տեսակների կենտրոնացումների վերաբերյալ.

- ✓ ըստ տնտեսության ճյուղի,
- ✓ ըստ տարածաշրջանի,
- ✓ ըստ մեկ փոխառուի և նրա հետ փոխկապակցված անձանց,
- ✓ ըստ վարկերի ժամկետների,
- ✓ ըստ գրավների և այլն:

5) վարկային ռիսկի կարգավորումը՝ վարկային ռիսկի ազդեցության նվազման կամ չեզոքացման ուղղությամբ աշխատանքները:

Բանկի որդեգրած վարկային քաղաքականությունը նպատակ է հետապնդում առավելագույնի հասցնել ներգրավված միջոցների, որպես վարկ տեղաբաշխման արդյունավետությունը՝ ապահովելով համապատասխան իրացվելիություն և ռիսկի դիվերսիֆիկացիա անհրաժեշտ եկամտաբերության պայմաններում:

Բանկի վարկային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է գործընթացը կարգավորող կանոնակարգերի և կարգերի միջոցով, որոնք սահմանում են վարկառուին ներկայացվող պահանջները, վերջինիս վարկունակությունը գնահատող համապատասխան չափանիշները, վարկի ապահովվածության գնահատումը, գրավի իրացվելիության վերլուծությունը, խոշոր վարկերի տրամադրման սահմանափակումը, արտաքին միջավայրի փոփոխությունների կանխատեսումը, վարկային մոնիտորինգը, հսկողությունը, վերահսկումը և այլն:

31/12/2020

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	38,897,301	643,911	2,928,232	114,213	42,583,657
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	443				443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	13,034,410	79,642	741,943	5,025	13,861,020
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	10,175,600				10,175,600
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ		9,402			9,402
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	194,529,341				194,529,341
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	4,310,689		6,166		4,316,855
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	39,384,619				39,384,619
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	515,568				515,568
Այլ ակտիվներ	68,588		994		69,582
Ընդամենը ակտիվներ	300,916,559	732,955	3,677,335	119,238	305,446,087

31/12/2019

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ					
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	39,712,575	3,303,175	928,587	105,868	44,050,205
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշարձաններ	51,728				51,728
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	13,656,692	171,087	357,267	4,737	14,189,783
Հակադարձ հետզնման պայմանագրեր	6,222,111				6,222,111
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	18	7,504			7,522
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	176,073,905	5,373	27,335		176,106,613
Հետզնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	20,180,825				20,180,825
Իրական արժեքով՝ այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սափվող արժեթղթեր	4,840,843		5,856		4,846,699
Ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	479,397				479,397
Այլ ակտիվներ	137,366		1,095		138,461
Ընդամենը ակտիվներ	286,857,388	3,487,139	1,325,995	110,605	291,781,128

ՀՀ տարածքում տեղաբաշխված վարկերը ըստ ՀՀ մարզերի տեղաբաշխվածության.

Հազ. դրամ

ՀՀ մարզեր	31/12/2020	31/12/2019
Երևան	133,860,429	120,477,596
Արագածոտն	3,253,920	2,109,613
Արարատ	9,944,887	8,163,889
Արմավիր	4,833,086	5,231,239
Գեղարքունիք	5,969,132	5,861,768
Լոռի	7,937,621	7,707,320
Կոտայք	16,171,193	11,816,476
Շիրակ	5,395,918	5,753,548
Սյունիք	4,117,445	4,138,718
Վայոց Ձոր	1,079,485	1,332,659
Տավուշ	1,071,041	1,193,252
Արցախ	895,184	2,320,534
Ընդամենը	194,529,341	176,106,613

1) Վարկային պորտֆելի ապահովածության արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով բանկում վարկերը տրամադրվում են գրավի գնահատված արժեքի առավելագույնը 70%-80%-ի չափով և վարկի գծով հետագա մարումների դեպքում վարկ/գրավ հարաբերակցության գործակիցը նվազում է: Գրավադրվող գույքերի գնահատումը կատարվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից ՀՀ դրամով, վարկերը տրամադրվում են նաև արտարժույթով: Փոխարժեքային տատանումների և ժամկետանց վարկերի պարագայում կուտակված տույժերի հաշվին վարկառուի պարտավորությունների աճի հետևանքով գրավի արժեքի անբավարարության դեպքում բանկի ռիսկերը նվազացնում է այն, որ համաձայն վարկային պայմանագրերի բանկը իրավունք ունի բավարարել իր վարկային պահանջը վարկառուի բանկային հաշվում առկա դրամական միջոցների հաշվին, որից հետո պահանջել վարկային պարտքի բռնագանձում դատական կարգով:

2) Հարկ է նշել, որ վարկային պորտֆելում չապահովված վարկերը (առանց պահուստների) 31.12.2020թ-ի դրությամբ չեն գերազանցում վարկային պորտֆելի 5.79%-ը: Չապահովված վարկերի գերակշիռ մասը կազմում են "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում հաշիվների ակտիվ շարժ ունեցող հաճախորդներին տրամադրված վարկերը, որոնք ունեն կայուն դրամական հոսքեր: Մեծ տեսակարար կշիռ են կազմում նաև պլաստիկ քարտերի համար սահմանված վարկային գծերը: Այս վարկերի գծով ռիսկը փոքր է, քանի որ փոքր է մեկ հաճախորդին տրամադրվող վարկային գծերի սահմանաչափը, վարկառուները ապահովված են աշխատանքով, առանձին դեպքերում առկա են հեղինակավոր կազմակերպությունների երաշխավորություններ:

3) Վարկային ներդրումները 31.12.2020թ-ի դրությամբ առանց պահուստների կազմել են 196.714.708 հազ. դրամ: Փուլ 2, փուլ 3 գնացած վարկերի ծավալը 31.12.2020թ-ի դրությամբ կազմել է 2.464.514 հազ. դրամ:

4) Վարկային պորտֆելի պահուստավորումը համապատասխանում է ՖՅՄՍ 9-ի պահանջներին:

5) 2020թ IV եռամսյակում կնքված ռեպո գործարքների ծավալը (բացառությամբ երկարաձգումների) կազմել է 444,892,065 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 127,253,465 հազ. դրամ: Հակադարձ ռեպո գործարքների ծավալը 2020թ IV եռամսյակում կազմել է 26,211,566 հազ. դրամ, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածում՝ 12,878,370 հազ. դրամ:

6) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը իրականացվում է անհրաժեշտ մասնագիտական գիտելիքներով օժտված և աշխատանքային փորձ ունեցող անձնակազմի կողմից: Մասնագետների ընդունելիությունը կատարվում է մրցութային կարգով հաստուկ՝ մրցութային հանձնաժողովի կողմից: Մրցույթների մասին հայտարարությունները տեղակայվում են զանգվածային լրատվության միջոցներում և բանկի ինտերնետ կայքում:

7) Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու և առևտրային վարկերի գծով վարկային ռիսկերը նվազեցնելու նպատակով վարկային մասնագետների կողմից իրականացվում է վարկառուի ֆինանսական գործունեության մանրամասն վերլուծություն: Վերլուծության նպատակով վարկի տրամադրման ստորաբաժանումների մասնագետները այցելում են հաճախորդի գործունեության վայր, վերլուծության համար օգտվելով ինչպես առկա հաշվետու փաստաթղթերից, այնպես էլ կազմելով հաշվեկշիռի, եկամուտ-ծախսերի, դրամական հոսքերի, կապիտալի շարժի սեփական տարբերակները:

Բանկի մասնագետի կողմից կազմած հաշվեկշիռը արտացոլում է իրավիճակը վերլուծության պահին՝ իրացվելի ակտիվներ /կանխիկ միջոցներ դրամարկղում, բանկային հաշիվներ, խնայողություններ/, դեբիտորական պարտքեր /ստացվելիք գումարներ, ապրանքներ ճանապարհին, կատարված կանխավճարներ/, ապրանքանյութական պաշարներ /հումք, նյութեր, կիսաֆաբրիկատներ, ապրանքներ/, հիմնական միջոցներ /հաճախորդի գործունեության հետ կապված սարքավորումներ, ավտոմեքենաներ, անշարժ գույք և այլ գույք/:

Եկամուտ - ծախսերի հաշվետվությունը կազմվում է հաշվի առնելով հաճախորդի միջին ցուցանիշները՝ իրացում /միջինացված տվյալներ/, ապրանքի կամ ծառայությունների արժեք /հումքի, կուլթերի ծախս, ապրանքների ինքնարժեք/, վերադիր ծախսեր /աշխատավարձ, վարձավճար, տրանսպորտային ծախսեր, կոմունալ ծախսեր, հարկեր և այլն/, այլ եկամուտներ, այլ ծախսեր, տրամդրվելիք վարկի և տոկոսների մարումներ:

Վերլուծության ժամանակ հաշվարկվում են հաճախորդի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այնպիսի տնտեսական ցուցանիշներն ու գործակիցները, ինչպիսիք են կապիտալի համարժեքության գործակից, իրացվելիության գործակից, շրջանառելիության գործակից, վերադիր, համախառն մարժա, մաքուր մարժա, իրացման ծավալների թույլատրելի իջեցման սահման, լրացուցիչ հաշվարկվում է նաև վարկի սպասարկման գործակից:

Վարկի գումարը տրամադրվում է միայն վարկառուի ֆինանսական վիճակը նշված ցուցանիշների համար սահմանված բանկի պահանջներին բավարարելու դեպքում, որոնք ամրագրված են վարկավորման գործընթացը սահմանող ներքին իրավական ակտերով:
Վարկավորման գործընթացի արդյունավետությունը բարձրացնելու նպատակով պարբերաբար իրականացվում է տրամադրված վարկերի մոնիտորինգ: Մոնիտորինգը իրականացվում է բանկի հատուկ ստորաբաժանման՝ վարկերի մոնիտորինգի բաժնի կողմից: Վարկերի ընթացիկ մոնիտորինգը անհրաժեշտության դեպքում իրականացվում է վարկային մասնագետների կողմից:

Կիրառվում է մոնիտորինգի երկու տեսակ՝

1. Փաստացի այցելությունների միջոցով մոնիտորինգ:

2. Հեռախոսային մոնիտորինգ:

Մոնիտորինգի ընթացքում բաժնի մասնագետների կողմից պարզաբանվում են հետևյալ խնդիրները.՝

2. Տեղեկատվություն վարկառուի շուկայում դիրքի փոփոխության վերաբերյալ (մրցակիցներ, գնային տատանումներ, իրացում և այլն):

3. Ըստ փուլերի տրամադրվող վարկերի, ինչպես նաև գործող վարկերի առկայության դեպքում, նախքան հերթական փուլի կամ նոր վարկի տրամադրումը, իրականացվում է նախնինում տրված վարկի մոնիտորինգ (վերլուծություն):

4. Փոփոխություններ կապված մատակարարների, սպառողների կազմի, հումքի գների հետ:

5. Վարկառուի ֆինանսական վիճակը բնութագրող այլ ցուցանիշներ:

Մոնիտորինգի ընթացքում վարկի ոչ նպատակային օգտագործման կամ վարկառուի կողմից բանկին ոչ ստույգ տեղեկատվություն ներկայացման դեպքերի բացահայտման ժամանակ փուլերով տրամադրվող վարկերի դեպքում կարող է դադարեցվել հետագա վարկավորումը կամ կարող է դադարեցվել վարկային պայմանագրի գործողությունը և իրականացվել վարկի, առևտրային նպատակով տրամադրված վարկային գծի և հաշվարկված տոկոսագումարների վաղաժամկետ մարում՝ հիմք ընդունելով գրավի պայմանագրով վերապահված իրավունքները:

Գրավի գնահատումը իրականացվում է գնահատման թույլտվություն ունեցող մասնագիտացված անկախ գնահատող կազմակերպությունների կողմից: Գույքերի գնահատումը արտացոլում է շուկայում առկա իրավիճակը՝ հաշվի առնելով գույքերի գների կանխատեսումը:

Հաճախորդների հետ կնքվող վարկային և գրավի պայմանագրերում առկա է դրույթ գույքերի պարտադիր ապահովագրության վերաբերյալ:

Դուրս գրված վարկերի հավաքագրումը իրականացվում է վարկավորման և միջոցների ներգրավման վարչության խնդրահարույց վարկերի բաժնի և անվտանգության վարչության կողմից համատեղ:

8) "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ-ում վարկավորման գործընթացը ներառում է վարկային ռիսկերը հայտնաբերելու համար համապատասխան բոյոր ազդակները:

Վարկային ռիսկի կառավարումը Բանկում կատարվում է հետևյալ հիմնական ընթացակարգերով՝

1. Վարկավորվող օբյեկտի խելամիտ բացահայտման գործընթաց,
2. Վարկային փաստաթղթերի ստանդարտ փաթեթի հավաքագրում,
3. Վարկերի մոնիտորինգ,
4. Պրոբլեմային վարկերի մարման գործընթաց:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունքում բացահայտվում և գնահատվում է փոխառուի իրավունակությունը, վարկի նպատակը, փոխառուի վարկունակությունը և վարկի մարման աղբյուրները, փոխառուի հետ կապված անձանց գծով առկա ռիսկերի բացահայտում, փոխառուի վարկային պատմությունը, ձեռնարկատիրական գործունեություն ծավալելու փորձառությունը, դիրքը շուկայում, գրավի առարկայի համապատասխանությունը:

Վերոնշյալ գործընթացների արդյունավետության բարձրացմանը նպաստում է նաև այն, որ բանկի կողմից վարկավորվող հաճախորդների գործունեությունը շատ դեպքերում փոխկապակցված է և բանկը հնարավորություն է ունենում ստուգելու հաճախորդի կողմից ներկայացվող տեղեկատվության ճշգրտությունը նրա հետ առնչվող /մատակարար, գնորդ կամ մրցակից հանդիսացող/ հաճախորդի կողմից ներկայացված տեղեկատվության հետ համեմատելու միջոցով:

1) Չուկայական ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Շուկայական ռիսկը արտարժույթային, տոկոսադրույքի և գնային ռիսկն է, որը հետևանք է համապատասխանաբար՝ փոխարժեքի, տոկոսադրույքների և կապիտալի գործիքների գների տատանման:

2) Չուկայական ռիսկի չափման և գնահատման մեթոդները

Արտարժույթի ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկի և դիրքերի կարավարման արդյունավետության գնահատում:

Արտարժույթային ռիսկի գնահատման VAR մոդելի հաշվարկներն իրականացվում են օրական կտրվածքով, որոնց համար հիմք են հանդիսանում արտարժույթների փոխարժեքների նախորդ ժամանակահատվածի տվյալների ժամանակային շարքերը և արտարժույթային դիրքերի վերաբերյալ տվյալները: Որպես առանձին արտարժույթային դիրքի գծով ռիսկի բնութագրիչ դիտվում է առաջիկա մեկ (տաս) օրվա համար փոխարժեքների տատանման հետևանքով վերագնահատման վնասի հնարավոր առավելագույն մեծությունը տրված հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի հաշվարկներն իրականացվել են 99% հուսալիության մակարդակի պայմաններում: Մոդելի շրջանակներում հաշվարկվում է արտարժույթների փոխարժեքների տատանումների կոռելյացիոն մատրիցը, որի հիման վրա իրականացվում է արտարժույթային դիրքերից առաջացող հնարավոր առավելագույն ընդհանուր վնասի (արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի ռիսկի) գնահատում:

Հաշվետու եռամսյակի արդյունքներով միջին օրական հնարավոր առավելագույն վնասն (արտարժույթային ռիսկը) ըստ առանձին արտարժույթային դիրքերի և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների փաթեթի, 99% հուսալիության պայմաններում կազմել է.

Արտարժույթի ռիսկ											AEB
Հաշվառող ժամանակաշրջան	USD	GBP	EUR	CHF	KZT	AED	RUB	GEL	XAU	Համախառն YAR	
2020թ. III եռ.	2,711.95	168.14	199.83	140.30	23.11	3.78	949.77	629.41	19.04	3,213.73	
2020թ. IV եռ.	5,121.70	177.38	452.73	369.06	24.56	4.54	1,056.52	723.64	0.00	5,700.10	
աճ/վազում	2,409.74	9.24	252.91	228.77	1.45	0.76	106.75	94.23	-19.04	2,486.37	

Ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունը ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների. 31/12/2020

	Հազ. դրամ					
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	18,183,427	18,224,707	4,854,946	1,170,327	150,250	42,583,657
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443					443
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,200,930	6,548,953	5,012,538	98,578	21	13,881,019
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	9,871,539	304,061				10,175,600
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական գործիքներ	9,402					9,402
Հաճախորդներին տրված անդրօրհացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	120,643,633	61,852,609	11,994,256	38,843		194,528,341
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող ֆին. ակտիվներ	3,772,219	479,736	64,900			4,316,855
Հետգնման պայմանագրով գրավարձով ամբողջուն	39,384,619					39,384,619
Անորոշացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		515,568				515,568
Այլ ակտիվներ	59,634	6,480	2,598	68	802	69,582
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՆՈՒՄՆԵՐ	194,125,846	87,932,114	21,929,238	1,307,816	151,073	305,446,086
Պարտավորություններ						
Պատասխանողություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	30,058,834	7,672,647	5,235,821	27,142	48	42,994,491
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	15,505,052	42,614,887	4,434,431			62,554,370
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատեն	10,151,725					10,151,725
Հետգնման պայմանագրեր	38,125,044					38,125,044
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	67,558,952	37,887,644	4,943,500	2,037,928	67,388	112,495,412
Ստորադաս փոխառություն		1,311,068				1,311,068
Ընթացիկ հարկի ձեռն պատասխանողություն	1,212,106					1,212,106
Բանկի նումիզ թողարկման ամբողջուն	2,389,969	3,795,764				6,185,733
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	4,267					4,267
Վճարվելիք գումարներ	500,593					500,593
Հետաձգված հարուստի պարտավորություն	680,572					680,572
Այլ պարտավորություններ	1,603,255	195,543	24,690	27,370	216	1,851,074
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՆՈՒՄՆԵՐ	167,790,369	93,477,563	14,638,441	2,092,439	67,652	278,066,455
Հաշվեկշռային բաց դիրք	26,335,477	(5,545,440)	7,290,797	(784,624)	83,421	27,379,631
Համակառն մարվող արժույթային անանցյալներ		6,279,303	(7,052,210)	778,041		5,134
Զուտ ռիսկ	26,335,477	739,863	238,587	(6,582)	83,421	27,384,765

31/12/2019						
	ՀՀ դրամ	USD	EUR	RUB	Այլ արժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ						
Պրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	26,162,041	10,367,416	5,941,477	1,493,478	85,793	44,050,205
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորներ և հուշադրամներ	443				51,285	51,728
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմակ. նկատմամբ	2,283,747	5,395,461	6,241,301	269,274		14,189,783
Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	5,775,586	446,525				6,222,111
Հաճախորդներին տրված անդրօրհացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	100,848,096	59,253,818	16,035,097	55,574		176,192,585
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով սահմնող ֆին. ակտիվներ	4,351,769	440,819	54,111			4,846,699
Հետգնման պայմանագրով գրավարձով ամբողջուն	20,180,825					20,180,825
Անորոշացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ	130,747	480,260				480,260
Այլ ակտիվներ	169,733,254	76,389,053	28,274,120	1,818,375	137,854	266,352,657
Պարտավորություններ						
Պատասխանողություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	20,645,443	10,476,588	14,732,825	53,603	1,033	45,909,492
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և ավանդներ	10,544,794	24,896,877	1,266,267			36,707,938
ՀՀ Կենտրոնական Բանկից և ՀՀ կառավարությունից ստացված մատեն	9,306,047					9,306,047
Հետգնման պայմանագրեր	25,431,006	192,022				25,823,028
Պարտավորություններ հաճախորդներին նկատմամբ	61,821,829	44,292,833	5,663,840	1,571,026	17,350	113,366,878
Ստորադաս փոխառություն	719,787					719,787
Ընթացիկ հարկի ձեռն պատասխանողություն	390,243					390,243
Բանկի նումիզ թողարկման ամբողջուն	1,016,771	3,435,585				4,452,356
Վճարվելիք գումարներ	433,668					433,668
Հետաձգված հարուստի պարտավորություն	1,027,172					1,027,172
Այլ պարտավորություններ	1,760,681	57,889	6,775	810	49	1,826,204
ԸՆԴԱՄԵՆ ԿԱՍՆՈՒՄՆԵՐ	133,097,441	83,351,794	21,669,707	1,625,439	18,432	239,762,813
Հաշվեկշռային բաց դիրք	26,635,813	(6,962,741)	6,604,414	192,936	119,422	26,589,844
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	62,379	6,836,724	(6,850,065)	1,377	(52,205)	(1,790)
Համակառն մարվող արժույթային անանցյալներ						
Բաց դիրք	26,698,192	(126,017)	(245,651)	194,313	67,217	26,589,054

* "I" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԱՄՆ դոլար, Անգլիական ֆունտ ստեռլինգ, Եվրո, Շվեյցարական ֆրանկ, Ոսկու ստանդարտացված ձուլակտոր և Մետաղական հաշիվ
 ** "II" խմբի արտարժույթի՝ կազմը հետևյալն է. ԸՄԷ դոլար, KZT, Կրացական լարի, ՄԱԷ դիրհամ:

Տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկի գնահատում:

Դիսքալանսի վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ բանկի 2020թ. IV եռամսյակի միջին կուտակային դիսքալանսը (տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքը) դրական է՝ 17,049,021 հազ. դրամ՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի 27,333,478 հազ. դրամի դիմաց՝ բացարձակ արժեքով նվազելով 10,284,457 հազ. դրամով կամ 37.6%-ով, այսինքն՝ բանկը միջին հաշվով 2020թ. IV եռամսյակում զգայուն է եղել ըստ ակտիվների: Միջին կուտակային դիսքալանսը 2020թ. IV եռամսյակում, նախորդ եռամսյակի համեմատ, բացարձակ արժեքով նվազել է 3,335,333 հազ. դրամով կամ 16.4%-ով:

Տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների հարաբերակցության միջին գործակիցը 2020թ. IV եռամսյակում, նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի համեմատ, նվազել է 7.6 տոկոսային կետով՝ կազմելով 107.3%՝ 2019թ. IV եռամսյակի 115.0% միջին արժեքի դիմաց, այսինքն 2020թ. IV եռամսյակում միջին հաշվով տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն ակտիվները կազմել են տոկոսադրույքի փոփոխության նկատմամբ զգայուն պարտավորությունների 107.3%-ը:

Ակտիվների դյուրացիան 2020թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 1.665 տարի (2019թ. IV եռամսյակի վերջի 1.680 տարվա դիմաց)՝ նվազելով 0.015 տարով կամ 0.9%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (1.730 տարի) նշված ցուցանիշը նվազել է -0.065 տարով կամ 3.8%-ով:

Պարտավորությունների դյուրացիան 2020թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.990 տարի (2019թ. IV եռամսյակի վերջի 0.979 տարվա դիմաց)՝ աճելով 0.010 տարով կամ 1.1%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.980) նշված ցուցանիշը աճել է 0.010 տարով կամ 1.0%-ով:

Էյուրացիայի ճեղքվածքը 2020թ. IV եռամսյակի վերջի դրությամբ կազմել է 0.777 (2019թ. IV եռամսյակի վերջի 0.784-ի դիմաց)՝ նվազելով 0.007-ով կամ 0.9%-ով: Նախորդ եռամսյակի վերջի համեմատ (0.863) նշված ցուցանիշը նվազել է -0.086-ով կամ 10%-ով:

**Փոփոխվող տոկոսադրույքով ակտիվներ և պարտավորություններ
31.12.2020թ.**

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Դրամական միջոցներ և որանգ համարժեքներ												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ,												
- վարկեր			488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217	(27,726,556)	-
Ընդամենը	-	-	488,070	536,207	614,756	1,281,207	1,102,826	682,868	8,607,696	14,490,217	(27,726,556)	-
Զուտ դիրք	-	-	(488,070)	(536,207)	(614,756)	(1,281,207)	(1,102,826)	(682,868)	(8,607,696)	(14,490,217)	27,726,556	-

31.12.2019թ.

Հազ. դրամ

Հոդվածի անվանումը	մինչև 1 ամիս		1-ից մինչև 3 ամիս		3-ից մինչև 6 ամիս		6-ից մինչև 1 տարի		1-ից մինչև 5 տարի		5 տարուց ավելի	
	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով	Դրամով	Արտարժույթով
Տեղաբաշխված միջոցներ												
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող												
Ընդամենը	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Նեղորակված միջոցներ												
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ.-ների նկատմամբ, այդ թվում												
- վարկեր		4,797,000		4,797,000		6,732,107				2,440,350		
Ընդամենը		4,797,000		4,797,000		6,732,107				2,440,350		
Զուտ դիրք		(4,797,000)		(4,797,000)		(6,732,107)				(2,440,350)		

Ներկայացվում է հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքները.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2020թ.		Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ 31/12/2019թ.	
	Դրամ	Արտարժույթ	Դրամ	Արտարժույթ
Անտիվներ				
Մնացորդներ 22 ԿԲ-ում			4.08	
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում՝	6.39	1.23	6.62	1.22
- միջբանկային վարկեր		1.76		1.76
- միջբանկային թեառ	5.97		6.17	
Հաճախորդներին տրված ամորտիզացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և փոխառություններ	13.89	8.42	13.06	8.46
Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	8.19	6.95	10.41	6.69
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.06	4.34	7.39	3.47
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	5.56	3.56	5.33	3.46

3) մոդելների նկարագրությունը
Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքի տատանման հետևանքով վերագնահատումից հնարավոր առավելագույն վնասն է, որը գնահատվում է ինչպես ըստ առանձին արտարժույթների, այնպես էլ բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների ողջ փաթեթի (այսուհետ փաթեթ) համար:

Արտարժույթային ռիսկի չափման և գնահատման համար կիրառվում է միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR (Value at Risk) մեթոդը (մոդելը), որի միջոցով հաշվարկվում է ինչպես առանձին արտարժույթի տեսակների (արտարժույթային դիրքերի), այնպես էլ ամբողջ փաթեթի համար հնարավոր առավելագույն վնասի չափը (տրված հուսալիությամբ): Համաձայն VAR մեթոդի հնարավոր առավելագույն վնասի չափը հաշվարկվում է արտարժույթային բաց դիրքերի և փոխարժեքների տատանումը բնութագրող ժամանակային շարքերի հիման վրա: Բանկի արտարժույթով ակտիվների և պարտավորությունների համար հաշվարկված մեկօրյա VAR-երի հիման վրա գնահատվում են 10-օրյա VAR-երի արժեքները՝ առանձին արտարժույթների և ընդհանուր փաթեթի համար:

Հնարավոր առավելագույն վնասի հաշվարկը հնարավորություն է տալիս բանկին գնահատել իր արտարժույթային գործունեության արդյունավետությունը՝ հաշվի առնելով կորուստ կրելու ռիսկին ենթարկվածության աստիճանը, կառավարել արտարժույթային դիրքերը՝ ելնելով հնարավոր առավելագույն կորուստների չափից, անհրաժեշտության դեպքում սահմանափակելով արտարժույթային դիրքերի ծավալները:

Բանկի արտարժույթային քաղաքականությունը միտված է արտարժույթային դիրքերի արդյունավետ կառավարման ապահովմանը՝ զուգակցելով այն արդարացված ռիսկի մակարդակի հետ, իսկ նորմատիվների հաշվարկման ժամանակ հաշվարկվում է արտարժույթային ռիսկի հաշվարկման ստանդարտ մեթոդաբանության համաձայն :

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հնարավորությունն է բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի գնահատումն իրականացվում է "Տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքի մոդելի" ("GAP մոդել") և "Դյուրացիայի մոդելի" կիրառմամբ, որոնք հնարավորություն են տալիս գնահատել արտարժույթի փոփոխության ազդեցությունը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի և կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա:

GAP ցուցանիշը (ճեղքվածքը) հաշվարկվում է որպես տոկոսադրույքի փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների տարբերություն: Հաշվարկներն իրականացվում են յուրաքանչյուր ամիս՝ առաջիկա 3 ամիսների ընթացքում զուտ տոկոսային եկամտի վրա տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցության գնահատման համար:

Սույն մոդելի շրջանակներում կատարվում են հետևյալ ենթադրությունները.

1. դիտարկվող ժամանակահատվածում ակտիվների և պարտավորությունների կառուցվածքը և ծավալները մնում են անփոփոխ, այսինքն՝ մարված ակտիվները և պարտավորությունները կրկին տեղաբաշխվում և ներգրավվում են, բայց արդեն նոր գործող տոկոսադրույքներով,
2. տոկոսադրույքների վերանայումը կատարվում է յուրաքանչյուր ժամանակաշրջանի միջնակետում,
3. տարբեր մարման ժամկետայնությամբ բոլոր ակտիվների և պարտավորությունների տոկոսադրույքները փոփոխվում են միևնույն չափով, այսինքն՝ տեղի է ունենում ակտիվների և պարտավորությունների եկամտաբերության կորերի զուգահեռ տեղաշարժ:

Բանկի զգայունությունը տոկոսադրույքի նկատմամբ գնահատվում է "Ճեղքվածքի հարաբերակցություն" ցուցանիշի միջոցով (GAP/ASSETS), որը հաշվարկվում է ակտիվների և պարտավորությունների կումուլյատիվ ճեղքվածքը հարաբերելով ակտիվներին:

Դյուրացիայի մոդելի դեպքում գնահատվում է տոկոսադրույքի փոփոխության ազդեցությունը կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ:

Այս մոդելի շրջանակներում նախ հաշվարկվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների պորտֆելների դյուրացիաները (միջին կշռված ժամկետայնությունները), այնուհետև, վերջիններիս հիման վրա՝ կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխությունը, որն իրենից ներկայացնում է ակտիվների և պարտավորությունների (ապագա հոսքերի) ներկա արժեքների փոփոխությունների (պայմանավորված տոկոսադրույքի տատանմամբ) տարբերությունը: Կապիտալի տնտեսական արժեքի փոփոխության գնահատման համար հաշվարկվում է դյուրացիայի ճեղքվածքը

, որն արտացոլում է բանկի ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների անհամապատասխանության աստիճանը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների ապագա հոսքերի միջին կշռված ժամկետայնությունների անհամապատասխանությունը: Դյուրացիայի ճեղքվածքի մեծ արժեքը վկայում է տոկոսադրույքների ռիսկի մակարդակի բարձր լինելու մասին: Դյուրացիայի ճեղքվածքի ցածր մակարդակի պահպանումը, այսինքն՝ ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների միմյանց մոտ արժեքների ապահովումը, հանգեցնում է տոկոսադրույքի ռիսկի հեջավորման (կապիտալի տնտեսական արժեքի՝ տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ կայունության):

Մշտապես ուսումնասիրվում են փոփոխվող տոկոսադրույքների տատանումները և դիմամիկան, գնահատվում է դրանց հավանական փոփոխությունների ազդեցությունը բանկի փոփոխուն տոկոսադրույթով ակտիվների և պարտավորությունների վրա:

Տոկոսադրույքի ռիսկի նվազեցման նպատակով ապահովվում է տոկոսադրույքի նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների կուտակային ճեղքվածքի (կուտակային դիսբալանսի) և դյուրացիայի ճեղքվածքի պահպանումը ռիսկի ընդունելի սահմաններում: Հաշվի առնելով տոկոսադրույքների փոփոխման ընդհանուր միտվածությունը և կիրառելով մշակված մոդելները՝ միջոցառումներ են ձեռնարկվում ներգրավվող և տեղաբաշխվող միջոցների ծավալային և ժամկետային արդյունավետ հարաբերակցությունների ապահովման ուղղությամբ:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում (ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես սովորյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործռններով (սովյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ✓ ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դիմամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության
- ✓ հնարավոր կորուստների գնահատում,
- ✓ հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ✓ ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիվերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- ✓ կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանեցում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Իրացվելիության ռիսկ

1) Իրացվելիության ռիսկի բանկի սեփական սահմանումը

Իրացվելիությունը բանկի ստանձնած պարտավորությունների ամբողջությամբ և սահմանված ժամկետներում կատարման հնարավորությունն է:

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն առանց լրացուցիչ կոռուստներ կրելու, ինչը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:

2) Իրացվելիության ռիսկի չափման և գնահատման մոդելների նկարագրությունը

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման համար կիրառվում են՝ սթրես թեստերի մեթոդը, որը ենթադրում է դիտարկվող տարբեր շուկային սցենարների տեղի ունենալու դեպքում բանկի իրացվելիության նորմատիվների խախտման հնարավորության բացահայտում և դրանց չափերի հաշվարկ և ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդը, որը ենթադրում է իրացվելիության ցուցանիշների հաշվարկ, որոնց միջոցով իրականացվում է նաև իրացվելիության կառավարման որակի գնահատում:

Սթրես թեստերը կիրառելիս դիտարկվում են տվյալ ռիսկին վերաբերող մի շարք սցենարներ: Յուրաքանչյուր սցենարի դեպքում համապատասխան մեթոդով հաշվարկվում են բանկի նորմատիվների խախտման չափերը:

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման նպատակով օգտագործվում են հետևյալ շուկային սցենարները.

1. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
2. Իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջում,
3. բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների 25%-ի ետ պահանջում,
4. Ֆիզիկական անձանց ժամկետային ավանդների 25%-ի պայմանագրի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ

5. Ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների X%-ի ժամկետից շուտ և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների Y%-ի ետ պահանջում (ընդ որում դիտարկվում են սցենարի երեք մակարդակ՝ մեղմ, միջին և խիստ, որոնք իրենցից ներկայացնում են ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների (ժամկետից շուտ) և բոլոր ցպահանջ պարտավորությունների համապատասխանաբար 10, 15 և 20 տոկոսի միաժամանակ ետ պահանջման իրավիճակները):

Բացահայտվում է նշված իրավիճակների հանդես գալու պայմաններում իրացվելիության Ն21 և Ն22 նորմատիվների

Իրացվելիության ռիսկի գնահատման ժամկետայնության ճեղքվածքների մեթոդաբանությունը հնարավորություն է տալիս գնահատել և վերլուծել բանկի իրացվելիության ռիսկը, ինչպես նաև բանկի կողմից վարվող քաղաքականությունը իրացվելիության բավարար մակարդակը պահպանելու համար: Այդ նպատակով բացահայտվում են բանկի ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքները, հաշվարկվում են իրացվելիության ցուցանիշները և գնահատվում է բանկի իրացվելիության կառավարման որակը: Իրացվելիության գնահատման սույն մեթոդաբանությունում կատարվում է ակնթարթային, մինչև 90 օր կուտակային և ընդհանուր (մինչև մեկ տարի կուտակային) իրացվելիությունների տարանջատում, ինչպես նաև դիտարկվում են իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերը բանկի իրացվելիության կառավարման որակի գնահատման համար:

Իրավահետաքննչական ծառայություն

2020թ. IV եռամսյակի ընթացքում անբարդային իրազնվելիքային ցուցամիջոց նվազել է 0.8 տոկոսային կետով, իսկ մինչև 90 րդ կուտակային և ընդհանուր (մինչև 1 տարի կուտակային) իրազնվելիքային ցուցամիջոցը աճել են համապատասխանաբար 17.2 և 3.7 տոկոսային կետով:

Table with columns: Վաճառված ժամկետային արժեթղթեր, Փախուստ, Դրամային մուտքի է, 3-ից մինչև 6 ամիս, 6 ամիսից մինչև 12 ամիս, 1-ից մինչև 5 տարի, 5 տարուց ավելի, Անժամկետ, Հաս. դրամ, Ընդամենը. Includes sub-sections for 2020 and 2019.

Table with columns: Վաճառված ժամկետային արժեթղթեր, Փախուստ, Դրամային մուտքի է, 3-ից մինչև 6 ամիս, 6 ամիսից մինչև 12 ամիս, 1-ից մինչև 5 տարի, 5 տարուց ավելի, Անժամկետ, Հաս. դրամ, Ընդամենը. Includes sub-sections for 2019 and 2018.

Ծանոթագրություն 33. "Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն"

Բանկում առկա չեն կապիտալի մակարդակի նկատմամբ սահմանված ներքին պահանջներ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար սահմանված է ռիսկով կշռված ակտիվների նկատմամբ 12 % ընդհանուր կապիտալի համարժեքության ցուցանիշ: ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված է ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափ 30,000,000 հազ. դրամ գումարով: Բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները:

Ներկայացնում ենք հաշվեկշռային կապիտալի կառուցվածքը.

Հազ դրամ

	31.12.2020	31.12.2019
Կանոնադրական կապիտալ	25,955,663	25,635,343
Էմիսիոն եկամուտ/վնաս	180,180	
Պահուստներ	6,171,784	8,176,540
Գլխավոր պահուստ	3,275,000	3,105,000
Վերագնահատման պահուստներ	2,896,784	5,071,540
Զբաղիված շահույթ (վնաս)	9,197,719	5,595,244
Ընդամենը կապիտալ	41,505,346	39,407,127

Ներկայացնում ենք ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից սահմանված հիմնական տնտեսական նորմատիվների հաշվարկման համար կիրառվող հիմնական և ընդհանուր կապիտալները կապիտալի համարժեքության ցուցանիշները հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում՝ ըստ ամիսների, համեմատելով այդ ցուցանիշները նորմատիվային պահանջների հետ.

2020թ.	Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող						
	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք.Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	31,321,393	6,264,279	37,585,672	233,879,724	3,791,710	14.16	12
Փետրվար	31,588,434	6,317,687	37,906,121	229,506,140	4,006,775	14.42	12
Մարտ	32,382,296	6,325,083	38,707,379	235,813,689	4,241,738	14.27	12
Ապրիլ	33,001,732	6,483,617	39,485,349	234,587,896	4,268,010	14.62	12
Մայիս	34,141,025	6,858,335	40,999,360	237,690,754	4,618,789	14.85	12
Հունիս	34,557,742	6,727,414	41,285,156	239,876,328	4,689,338	14.80	12
Հուլիս	34,671,390	6,643,706	41,315,096	244,796,158	5,243,522	14.32	12
Օգոստոս	34,930,419	6,615,519	41,545,938	249,658,663	5,533,107	14.05	12
Սեպտեմբեր	35,387,537	6,600,630	41,988,167	253,112,782	5,616,387	14.00	12
Հոկտեմբեր	35,507,277	6,222,183	41,729,460	259,527,031	5,829,976	13.54	12
Նոյեմբեր	35,578,530	5,768,407	41,346,937	255,030,103	5,764,471	13.64	12
Դեկտեմբեր	36,191,459	4,997,271	41,188,730	250,164,157	5,481,659	13.92	12

Նորմատիվների հաշվարկին մասնակցող							
2019թ.	Հիմնական կապիտալ	Լրացուցիչ կապիտալ	Ընդհանուր Կապիտալ	Վարկային ռիսկ	Շուկայական և գործառն.ռիսկ	համարժեք Փաստացի %	ՀՀ ԿԲ-ի սահմանաչափ %
	1	2	3 (1+2)	4	5	6	7
Հունվար	26,906,529	6,490,827	33,397,356	200,970,617	2,619,987	14.99	12
Փետրվար	27,000,876	6,639,226	33,640,102	205,658,127	2,607,664	14.79	12
Մարտ	27,492,103	6,412,428	33,904,531	198,991,611	2,842,016	15.23	12
Ապրիլ	29,302,537	5,485,391	34,787,928	204,535,057	3,161,462	15.07	12
Մայիս	29,498,890	5,544,102	35,042,992	209,511,352	3,006,944	14.94	12
Հունիս	29,440,126	5,232,053	34,672,179	214,690,443	3,068,754	14.43	12
Հուլիս	29,762,699	5,240,248	35,002,947	218,686,263	3,202,317	14.27	12
Օգոստոս	29,945,421	5,207,962	35,153,383	217,533,085	3,245,905	14.37	12
Սեպտեմբեր	29,939,704	5,210,441	35,150,145	220,551,631	3,538,605	14.06	12
Հոկտեմբեր	30,301,115	5,399,116	35,700,231	223,043,306	3,555,438	14.13	12
Նոյեմբեր	30,583,690	5,613,799	36,197,489	225,486,114	3,510,113	14.21	12
Դեկտեմբեր	30,883,065	6,025,603	36,908,668	230,406,499	3,543,771	14.20	12

Ներկայացնում ենք ընթացիկ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի և նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների, անավարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկերի կշիռները՝ ըստ ՀՀ ԿԲ խրհրդի որոշմամբ հաստատատված Կանոնակարգ 2-ի ռիսկի կշիռների.

Հազ դրամ

31.12.2020թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	94,723,420	246,076		-
10%	6,894,736			689,474
20%	734,324			146,865
30%	116,079			34,824
35%	4,804,667			1,681,633
50%	3,789,191	75,193		1,932,192
75%	30,556,668	322,856		23,159,643
100%	120,846,877	3,646,940	118,060	124,611,877
110%	288,190	40,292		361,330
150%	56,577,247	5,014,905		92,388,228
200%	2,101,085			4,202,170
Ընդամենը	321,432,484	9,346,262	118,060	249,208,236

31.12.2019թ. դրությամբ				
Ռիսկի կշիռը	Ակտիվներ	Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	Անավարտ ժամկետային գործառնություններ	Ընդամենը վարկային ռիսկ
0%	78,415,645	168,025		-
10%	6,354,723			635,472
20%	1,485,381			297,076
30%	173,384			52,015
35%	4,453,563			1,558,747
50%	1,052,767			526,384
75%	34,778,809	392,985		26,378,846
100%	91,217,941	2,656,117	120,295	93,994,353
110%	366,876	83,192		495,075
150%	66,543,588	5,937,176	19,953	108,751,076
200%	2,515,838			5,031,676
Ընդամենը	287,358,515	9,237,495	140,248	237,720,719

Ծանոթագրություն 34. "Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք"

Ներկայացնում ենք ֆինանսական գործիքների գնահատված իրական արժեքի վերաբերյալ բացահայտումներ՝ կատարված ՖՀՄՍ 32 "Ֆինանսական գործիքներ, բացահայտումը և ներկայացումը" պահանջների համաձայն.

Ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը այն գումարն է, որով ակտիվը կարող է փոխանակվել կամ պարտավորությունը մարվել իրազեկ և պատրաստակամ կողմերի միջև "պարզած ձեռքի հեռավորության" գործարքի ընթացքում:

ՀՀ պետական գանձապետական և ՀՀ ԿԲ արժեթղթերի իրական արժեքը որոշվում է շուկայական գնանշումների հիման վրա:

31.12.2020թ. դրությամբ ֆինանսական գործիքի յուրաքանչյուր դասի իրական արժեքի գնահատման ժամանակ Բանկի կողմից օգտագործվել են հետևյալ մեթոդներն ու գնահատումները.

Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ Կենտրոնական Բանկում.

Այս կարճաժամկետ գործիքների համար հաշվեկշռային արժեքը ճշգրտորեն արտացոլում է նրանց իրական արժեքը:

Հաճախորդներին տրված վարկեր ու փոխառություններ, պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ.

Վարկային պորտֆելի իրական արժեքը կախված է պորտֆելի յուրաքանչյուր դասի շրջանակներում առանձին վարկի վարկային և տոկոսադրույքային առանձնահատկություններից: Վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդի գնահատումը հաշվի է առնում վարկերի տարբեր դասերին բնորոշ ռիսկերը, ինչը հիմնված է այնպիսի գործոնների վրա, ինչպիսիք են տնտեսական այն ճյուղի իրավիճակը, որտեղ գործում է յուրաքանչյուր փոխառում, յուրաքանչյուր փոխառուի տնտեսական իրավիճակը և ձեռք բերված երաշխիքները: Հետևաբար վարկերի հնարավոր կորուստների պահուստաֆոնդը այն գեղչի ճշգրիտ գնահատականն է, որն արտացոլում է վարկային ռիսկի ազդեցությունը:

Ներգրված միջոցներ բանկերից ու այլ ֆինանսական կազմակերպություններից.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

Հաճախորդների ավանդներ և բանկային հաշիվներ.

Հաշվեկշռային արժեքը մոտ է իրական արժեքին:

31.12.2020թ. դրությամբ բանկը չունի այնպիսի ֆինանսական ակտիվներ, որոնք հաշվառվում են իրական արժեքը գերազանցող գումարով:

Ծանոթագրություն 35. "Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 36. "Ապաճանաչում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Ծանոթագրություն 37. "Գրավադրված ակտիվներ"

31.12.2020թ. դրությամբ բանկը չունի գրավադրված պետական արժեթուղթ :

Ծանոթագրություն 38. "Ընդունված գրավ"

31.12.2020թ. դրությամբ առկա չեն գրավ ընդունված ակտիվներ, որոնք բանկն իրավունք ունի վաճառել կամ նորից գրավադրել հաճախորդի կողմից պարտավորությունների չկատարման, խախտման բացակայության դեպքում:

Ներկայացնում ենք բանկի կողմից գրավ ընդունված ակտիվները և երաշխավորությունները իրենց համապատասխան վարկային ներդրումների հետ, առանց հաշվի առնելու պահուստի գումարները.

	31/12/2020		31/12/2019	
	Վարկի գումար	Գրավի գումար	Վարկի գումար	Գրավի գումար
Անշարժ գույք	77,029,276	307,563,238	64,325,869	255,489,504
Ավտոմեքենա	2,230,587	7,271,960	1,973,902	6,729,810
Սարքավորում	1,964,838	10,341,180	2,610,794	14,473,114
Պատրաստի արտադրանք	8,248,250	13,929,000	3,853,768	9,832,500
Երաշխավորություն	66,354,388	334,037,344	64,398,317	282,953,283
Դրամական միջոցներ	1,964,820	5,828,662	1,928,527	4,656,327
Ոսկյա իրեր	14,974,520	18,032,966	12,532,032	15,177,389
Պետ. արժեթղթեր	9,949	23,000		
Այլ արժեթղթեր	244,143	667,645	267,710	637,362
Այլ գրավ	12,303,862	26,993,020	11,503,009	23,857,258
Գրավ առկա չէ	11,390,075		14,799,611	
Ընդամենը	196,714,708	724,688,015	178,193,539	613,806,547

Ծանոթագրություն 39 "Պարտավորությունների չկատարում/խախտում"

Հաշվետու և նախորդ ժամանակաշրջանում այս ծանոթագրության համար ներկայացվելիք տվյալներ առկա չեն:

Բանկի վարչության նախագահ

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան